ÇARŞAMBA
5 ŞUBAT 1930
4 üncü sene, No 1432
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt Mebusu MAHMUT

BUGÜN
2 inci sahifede :
1— Adliye vekilinin konferansı
2— Harici telgraflar
3— Son haberler
3 üncü sahifede :
1— Yunan kaptanları kaçtı mı?
4 üncü sahifede :
1 — Felek Roman Hikâye
5 inci sahifede :
1— Polis, mahkeme haberleri
6 ıncı sahifede:
1— Kanalizasyon işleri yeni bir safhaya mı giriyor?

Bursa ve Ankarada her türlü vesait ile mücehhez veremle mücadele dispanserleri açılmak üzredir.

İspanyol diktatörünün istifası

1923 ylûlündenberi İspanyanın mukadderatına hâkim olan ceneral Primo de Rivera istifa etmiştir. Bu istifa neticesinde Ispanyadaki rejim meselesi ne şekil alacaktır? Ceneral Brenguerin teşkil ettiği hükûmetin bu husustaki tasavvur ve düşünceleri nedir? Bu noktalar hakkında henüz vazıh vekat' î malûmat alınmamakla beraber şimdiden denilebilir ki, İspanyol diktatörlüğü artık hayatını ikmal etmiştir. Diktatörlüğü tesis eden diktatörün istifasından sonra hiç bir devlet adamı onu ayni kuvvet ve otorite ile yeniden tesis edemez. Çünkü diktatör Primo de Rivera da ancak diktatörlüğün ağır yüküne daha fazla tahammül edemiyerek çekilmiş ve başka bir idare yolu aramak vazifesini diğerlerine bırakmıştır.

Ispanyanın buhranlı zamanlarında kuvvetli bir hükûmet teşkiline muvaffak olan ceneral Primo de Rivera memleketine çok hizmet etmiştir. Dahil de sükûn ve asayişi temin ettikten sonra Fransa ile uyuşarak Fasın Ispanyaya ait mıntakasında Abdülkerim hareketini bastırmıştır. Bu suretle bir milletin sây ve inkişafı için en ziyade lüzumlu olan dahilî ve haricî emniyet ve sükûnu iadeye muvaffak olan diktatör ceneral iktısadî ve malî sahalarda da hayli faydalı işler görmüştür. Fakat memleketin vaziyeti tabiî şeklini aldıkça diktatörlük gayri tabiî bir manzara göstermeğe başlamıştır. Bunu hisseden ceneral hükûmet sahasında da hali tabiiye avdet çarelerini aramış ve ilk adım olarak 1927 de millî bir meclis teşkili kabul etmiştir. Ancak millî irade ve hâkimiyeti tezahür ettirmekten uzak bir tarzda vücude getirilen bu meclis diktatörlüğün âleti olmaktan başka bir şeye yaramamıştır.

Bir milletin, hiç olmazsa büyük bir ekseriyetinin tasvip ve kabulüne iktiran etmiyen bir rejim adı ne olursa olsun, nihayet zeval bulmağa mahkûmdur. Fevkalâde zamanlarda, bir millet bütün tefekkür ve hareket kuvvetlerini emniyet ettiği bir devlet adamına tevdi edebilir. Fakat fevkalâdelik zail olduktan sonra millî hâkimiyet kendi hak ve salâhiyetlerini geri ister. Hakikî bir devlet adamının en büyük vazifesi, milletin bu arzu ve talebine zamanında vâkıf olarak, zamanında mümaşat etmektedir.

Ispanyol diktatörü bir kaç senedenberi bir çok müşkülâtla çarpışmakta idi. Mütefekkir ve münevver zümre diktatörlüğün devamından memnun değildi. Geçen sene ve tekrar bu son günlerde darülfünun gençliği arasında muhtelif vesilelerle husüle gelen galeyan bunun bir delili idi. Ordu ve donanmalar da ceneral Primoyu terk ve ihmal etmişe benziyordu. Hattà ceneral son günlerde vaziyet hakkında ordu ve donanma şefleri ile istişarede bulunmuştur. İstifasını da bu istişarenin menfî netice vermesine atfetmektedir.

Milletler siyasî terbiyelerini ikmal edinciye kadar muhtelif idare safhaları geçirirler. Fakat devlet hayatında gene en son söz daima millî hâkimiyet ve demokrasinindir.

Zeki Mesut

Feyziati yangını

Feyziati Lisesinde saat üçte buleşıkhaneden çıkan bir yangın dan kâmilen yanmıştır. Talbe salimen harici yatakhaneye nakledilmiştir.

Mektepliler müsabakası

39 uncu hafta başladı

39uncu hafta başlamıştır. Gazetemizde çıkacak olan haberlerden en mühimmini seçip önümüzdeki cumartesi akşa- [illegible]

Sıhhiye vekilinin verem mücadelesi hakkında beyanatı

Veremle mücadele için

Zamana ve teşkilâta lüzum var

Hıfzıssıhha kanununda bir mücadele faslı var

Sıhhiye vekili Refik bey

ANKARA, 4. *(Telefonla)* — Verem hastalığının her sene bir çok tahribat yaptığı malûmdur. Verem mücadelesi hakkında en salâhiyettar makam sifatile vekâletin ne düşündüğünü anlamak için Sıhhiye Vekili Refik Beyi ziyaretle fikir ve mütaleasını sordum. Refik B. verem mücadelesinde vekâletini noktai nazarî hakkında atideki beyanattı bulundu:

—« Son günlerde halkın nazarı dikkat ve himayesini İstanbul verem cemiyetine tevcih etmek üzre bazı neşriyatı izam ederek ve yahut anlamıyarak bazı gazete muharrir ve muhabirlerinin verem meselesini dillerine doladıklarını görüyorum. Verem meselesi, bizde ve bütün dünyada o kadar muğlâk ve halledilmemiş bir meseledir ki, böyle yevmî hâdise şekline sokularak indî ve gayrî fennî mütalealarla içinden çıkılmaz. Verem ve verem mücadelesi son asrın içtimaî hıfzıssıhhasının en karışık bir bahsidır ve bu hastalık bütün beşeriyet üzerine musallât olmuş

(Mabadı altıncı sayfada)

Büyük şairimiz 80 yaşına girdi

Abdülhak Hâmit Beyin (80) inci yıl dönümü bugün tesit edeceklerdir

Güzel sanatlar birliğinde

En büyük şairimiz Abdülhak Hâmit Bey bugün seksen yaşına girdi. Evvelce de yazdığımız gibi büyük edebiyat dahisinin (80) inci yıl dönümü Güzel sanatlar birliğinde samimî merasimle tes'it edilecektir. Birlik Edebiyat şubesi Güllhane parkı methalindeki merkez binasında bir toplanma tertip etmiştir.

Müsamereye hükûmet ve Şehremaneti erkânı, memleketin edebiyat ve san'at âlemine mensup yüksek simalar, davet edilmişlerdir.

Bu münasebetle dün Üstadı Maçkapalastaki dairelerinde ziyaret eden muharririmiz intıbalarını şöyle anlatıyor:

Yüz yaşına girdiği gün de böyle sıhhatte görmek istediğim büyük şair, şatranç masasının başında idi:

— Görüyorsunuz ya.. dedi, en büyük eğlencem bu.. Şatranç! Kendi kendime mensube halline uğraşıyorum. Bakınız, birde kitap edindim. Bu kitapta bulmacalar var. Şatranç tahtası üstünde bunların halline çalışmak zevkli bir meşgale oluyor.

Üstada âfiyetler temenni ederek seksen yaşına girmiş olduklarını hatırlattık: Büyük şair, dudaklarında hafif bir tebessümle:

— Velâdet tarihim hicrî senedir ama, madem ki (80) yaşına bastın diyorlar.. Hadi öyle olsun... Esasen 78 . 80. pek fark ta yok

Makber mübdii, kısa bir sükûttan sonra ilâve etti:

"Ermek ister ise âdem iremi mağfirete
Kimseyi kırmıyarak gitmelidir âhirete"

Bizim de bütün dileğimiz bu..

— 80 yaşına bastığın bugünde ne duyuyorsun? sualinizi cevapsız bırakmıyayım: Şimdilik öksürük duyuyorum. Geceleri bazı kere aksırık ta oluyor.

Buyük şairimiz Hâmit Bey

En büyük sevinçlerim mi dediniz? Evvelâ Makber sahibesile teehülüm. Bu pek gençliğimde olmuştur.

Tafsilâta ne lüzum var. Herkes bilir. Hayatımda hissettiğim bir büyük meserret te Londra sefareti Başkâtipliğine ikinci defa tayin edildiğim gündür. Abdülhamit buna dair olan iradeyi elimden imzamla bir senet aldırdıktan sonra vermişti.

Kâtiplerden Süreyya Paşanın tebliğ ettiği emir şu idi:

— Bir kâğıt yazacaksın. Edebiyatla uğraşmak efkârı şahaneye muhalif olduğunu bilmiyordum. Madem ki marzii âliye muhalifmiş badema edebiyatla uğraşmıyacağım diyecektim. Dedikleri gibi taahhütnameyi yazıp verdik. Akabinde de bir Sefarete kayrılsın diye irade çıkmıştı.

Üstada sorduk:

— Yarın (bugün) merasime iştirak edeceksiniz tabiî?..

— Elbette bulunmak isterim. Madem ki hakkımda bu kadar âsârı muhabbet gösteriyorlar.

Sonra pencereden dışardaki yağmuru seyrederek:

— Bilmem ki, dedi, yağmur diner mi? Sıhhatim müsait olmaz da gidemem diye korkuyorum.

Metruk emval

Bir senede 1000 gizli mülk bulundu

Emvali metruke iade davaları nerede rüyet edilecek?

Gizli kalmış emvali metrukenin meydana çıkarılması için esaslı surette tahkikat yapılmaktadır. Emvali metruke müdürü Ali Rıza Beyin izahatına göre, son bir buçuk sene zarfında bulunan mektum emval miktarı (1000) kadar olup bunların ekserisi mübadele dolayısile gelmiş olan muhacirlere tevzi olunmuştur.

Emvali metruke müdürü Ali Rıza B.

Umumî ve şümullü bir araştırma neticesinde daha bazı mühim emvalin meydana çıkması beklenebilir. Gizlice fuzulî olarak işgal edilmiş emval hakkında da pek çok müracaatlar vardır.

Firarîlere ait bir takım emlâkin iadesi için iki sene evvel yapılan teşebbüslerden mütevellit vaziyetin son safhası şu şekildedir: Bu firarîlerin bir kısmının vekilleri tarafından ikame edilen davalar tetkik edilmiş ve bazısı için iade kararı verilmişti.

(Mabadı altıncı sayfada)

Kambiyo istikrarı

Ingiliz yerine isviçre frangı mı

Beynelmilel bir mesele olan kambiyo istikrarını temin için ortaya atılan cereyangündengü ne kuvvetlenmektedir. İngiliz lirası yerine İsviçre Frangının kambiyo işlerinde esas olarak kabulü suretile meselenin halli kolaylaşacağı kanaatinde olan mü tahassıslar vardır.

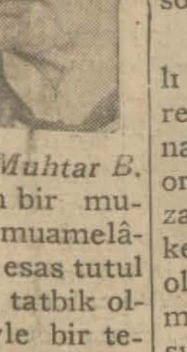

C. Muhtar B.

Dün şehrimizdeki bazı mutahassıslar bu husus-ta mütalealarını soran bir muharririmize, kambiyo muamelâtına İsviçre frangının esas tutulması tasavvuru kabili tatbik olmadığı ve esasen böyle bir teşebbüsün faidesiz olacağı kanaatindedir.

Maruf muktesit Dr. Celâl Muhtar Bey, kambiyoların hep sinin biribirlerine merbut olduklarını söylemekle iktifa etmiştir.

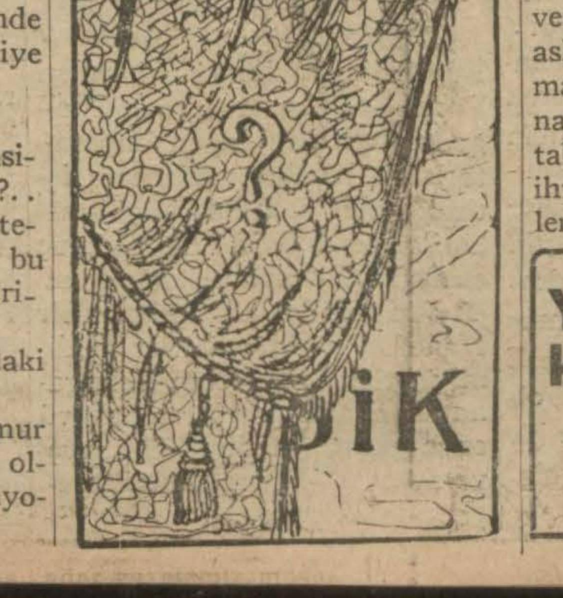

Türk-Yunan müzakeratı

Itilâfname ne vakit imza edilecektir?

Şehrimizde alâkadar mehâfile gelen malûmata nazaran Ankarada devam etmekte olan Türk - Yunan müzakeratı bir itilâfa müncer olmuştur. Gerek M. Polihronyadisle hariciye vekilimiz, gerek Tevfik Kâmil Beyle M. Fokas arasındaki müzakerat, hututu umumiye üzerinde anlaşıldığı için hitama ermiştir.

Bu hafta içinde itilâfname tebyiz edilecek ve M. Polihronyadis, yahutta M. Fokas itilafnameyi hâmilen Atinaya gidecektir. İtilâfnamenin nihayet bir aya kadar Ankarada imzalanması muhakkak gibidir

Yunan teslihatı

Teslihatımız Yunan için bir tehdit imiş...

Yunan donanmasının zafından bahseden Kondilis

ATİNA, 4 (Anek) — Dün Meclisi mebusanda hükûmetin teslihatı askeriye ve bahriye siyaseti hakkında vuku bulan istizahlar müzakere edilmiştir.

Evvelâ Ceneral Kondilis söz alarak hükûmetin dahilî siyasetini tenkit ettikten sonra Yunan ordusunun muntazam olduğunu, fakat ayni hal teslihatı mütemadiyen azaltılan donanma için de varit olmadığını söylemiştir.

Venizelos bu tenkidata alaylı bir lisanla cevap vererek birer birer cerhetmiş ve harbiye nazırile beraber milletin Yunan ordusuna itimat edebileceğini, zaptü raptı ve teçhizatı mükemmel olduğuna sulhün hiç olmazsa on sene için müemmen bulunduğunu, fakat şayet sulh ihlâl edilse bile Yunanistanın icbar edileceği harbi yapabileceğini söyledi.

Bütün fırka reisleri bu meselede hükûmetin izahatını tasvip ettikleri halde Zaviçanos Türkiyenin Yunanistan için bir tehdit teşkil eden teslihatına bütçesinin nısfını sarfettiğini fakat buna mukabil zamanın ihtiyacatını tatmin için bir şey yapılmadığını söylemişir. Venizelos hatibe cevap vererek Türkiyenin istihzaratı askeriyesi Yunanistan aleyhine matuf olmadığını, Türk - Yunan münasebatında bir gayri tabiîlik bulunmadığını, mevcut ihtilâfatın malî olduğunu söylemiştir.

Yunan vapuru kaptanları nasıl kaçtılar?

[3 üncü sahifemizde]

Gazi ve inkılâp

Yazan: Siirt Mebusu Mahmut

— 73 —

Yeni Türkiyenin ruh ve manası nedir?

Fakat efendiler! Yalnız çalışmak, yalnız lâzım olan alât ve edevatı ziraiyeyi elde etmek kâfi değildir. Çalışmanın yolunu da bilmek lâzımdır. Bunun için de ilim lâzımdır, fen lâzımdır, irfan lâzımdır. Binaenaleyh çifçilerimizi bu noktai nazardan yetiştirmek icap eder. Bu yoldan gideceğiz.

Sulh olacak mı? Diye soran arkadaşlarımız oldu. Efendiler! Hakikatı halde sulh bizim için ne kadar lâzım ve nafi ise düşmanlarımız için de ayni derece de lâzım ve nafidir. Bize lâzımdır. Çünkü bundan sonra çalışmak ihtiyacındayız. Harp ve darbetmeğe artık vaktimiz kalmadı. Bundan hiç bir faydanın gelmesini de beklemiyoruz. Onun için bir an evvel sulha kavuşmağa mecburuz. Fakat onlar da ayni ihtiyaçtadırlar. Onlar ancak bir ümit ile harbi temdit etmek isterler. O da bizde harbin devamı yüzünden dahilî ihtilâller olmasıdır. Eğer muhasım devletler düşünürlerse ki, bu yeni Türkiye, hâkimiyeti millîye esasına müstenit bir halk hükûmeti böyle bir tarzı idareyi başaramaz, evvel ahir gene eski hale ric'at edecektir. İşte bu gibi emeller sulhu uzaklaştırabilir. Fakat Türk milletinin şimdiye kadar olduğu gibi bu safhada dahi sükûnetle, sabır ve metanetle müttehit bir cephe alacağına şüphemiz yoktur. Meclisin kahir bir ekseriyeti müttehit, mütesanit ve kuvvetli bir cephe arzetmektedir. Buna istinat eden heyeti vekile de teşebbüsatında metinane hareket ediyor.

Bilhassa Lozana gönderdiğimiz heyeti murahhasa ve onun başındaki arkadaşımız o kadar kıymetli ve kuvvetlidir ki, davamızı o kadar vuzuh ile kavramış ve esbabı müdafaasını o kadar güzel hazırlamıştır ki, kimsenin hayalâta sapmasına imkân kalmıyacaktır, zannediyorum. (Alkışlar).

Lozanda en ziyade kapitülâsyonlar üzerinde ısrar ediyorlar. Muhasımlarımız malî kapitülâsyonların mülga olduğunu ifade etmişlerdir. Bunu bir maddei mahsusa ile de ifade edeceklerdir. Ancak bunu telâffuz etmiş olmakla beraber bir takım malî meseleleri de mevzuu bahsetmekten geri kalmıyorlar. Bu meselelerde bizi rencide edecek noktalar yok değildir. Fakat bunlar, büyük meselelerin hallini işkâl edecek kadar mühim değildirler. Yani halledilebilir. Devletler adlî kapitülâsyonda çok musirdirler. Behemhal bu kapitülâsyonların idamesini istiyorlar. Devletlerin bu kadar inat etmelerine hak vermeyiz. Burada bir a-

(Mabadı altıncı sayfada)

Düğün Gecesi

Bürhan Cahit

Bugün fikir sahifemizde okuyunuz.

Düğün gecesinin kahramanlarından Cevdet Bey

Bürhan Cahit Beyin yeni romanını bugünden itibaren neşre başladık. İlk tefrika fikir sayfamızdadır.

Bürhan Cahit Bey bu romanına bilhassa itina etmiş ve bir ...nelik uzun bir mesai neticesinde Milliyet için hazırlamış... Düğün gecesinde bir iş adamının çılgın para ihtirasını, bir ka...nın bütün gönül ve his düğümlerinin çözülüp akışını bulacak...nız.

Düğün Gecesi

Dördüncü sahifemizde

Adliye vekilimiz diyor ki..

Mahmut Esat Beyin çok mühim bir konferansı

Muasır demokrasinin ıstırabı

Demokrasi hükûmeti halk hakimiyetine dayanan hükûmet demektir...

Kiymetli adliye vekili Mahmut Esat Beyin Ankarada «Muasır demokrasilerin istirabi» mevzuu hakkında bir konferans verdiğini yazmıştık. Bir hükûmet adamı kadar da ilim adamı olan Mahmut Esat Beyin bu çok şayanı dikkat nutkunu aynen dercediyoruz:

Konuşacağımız, etrafında düşüneceğimiz mesele muasır demokrasilerin halâ dolduramadıkları boşluklardır. Yahut doldurmak için bocaladıkları boşluklardır ki bence bunlar bugünkü demokrasilerin başlıca zafi belli başlı ıstıraplarıdır.

Adliye Vekili Mahmut Esat Bey

Esase girerken demokrasinin lûgat ve hukuk ıstılahındaki mânîleri etrafında biraz durmak faydasız sayılamaz. Demokrasi kelimesi eski Yunancanın (Demosi ve Kiratos) kelimeleri birleştirilerek hemen hemen beynelmilel olmuş mürekkep bir kelime hâlinde kullanılmaktadır. Lûgat manasında, demosi — halk kiratos — hakimiyettir. Demokrasi halk hakimiyeti demektir. Hukuk istilâhında demokrasi, bu milletin halidir iki, bunda, hakimiyet kudreti kanun önünde biribirine müsavî fertlerin heyeti umumiyesine racidir. Hakimiyet kudretinin tatbiki kanunen cemiyetin bir veya birkaç hususî zafma münhasir değildir. Fakat camianın tekmil âzalarına aittir. Bundan bu âzaların iradesi umumî intihapla taayyün eden ekseriyetçe ifade olunur.

İhtilâllerin bittiği yere bay millet hâkimiyeti "Souvene millet hâkimiyeti "Souverainte nationale" diye formüle ettiler.

Demokrasi hükûmeti hâlk hakimiyetine dayanan hükûmet demektir. Bunda asılolan halkın doğrudan doğruya hükûmeti eline almasıdır. Fakat bü yük siyasî teşekküllerde bu mümkün olmadığma göre halk bu hakkını müntehap vekili vasıtasile kullanır. (Mebusları icra vekilleri ve bütün memurları gibi) icabında yeni intihap yolile bunları da değiştirir... yerlerine başkalarını ,itimadına lâyik olanları getirir. Bu münasebetle Fransa ihtilâlcileri Jakoyenlerin 18 inci asırda kabul ettikleri ve yirminci asırda halâ değerini muhafaza eden bir düsturlarını burada tekrarlamak isterim. *(Hakimiyetini mümkün olduğu kadar vasıtasız kullanması hâkim halkın borcudur.)*

Demokrasinin kurunu ulâya kadar uzayan tarihini tetkik mevzuumuzun dışında kalacaktır. Ancak onu tahlil ederken İngiltere ve Fransa ihtilâllerinin prensiplerini ve bu prensiplere hâkim olan fikirleri gözlerimizin önünde bulunduracağız. Bu prensiplerin, bu fikirlerin bize tezimizi çabuk kavramağa onu kolaylıkla ispata yardımı dokunacaktır. *Çünkü İngiltere ve Fransa ihtilâlleri, yirminci asır demokrasilerinin feyizlerini içtikleri yere kaynak oldu.*

Bugünkü konuşmamızda demokrasinin mahiyeti, mefhumu, şümulü, prensipleri tam ir Türkçe tabirle özü etrafında düşüneceğiz. Müteakıp konuşmalarımız da bunun siyasî içtimaî mekanizmalarını ve müesseselerini gözden geçireceğiz. Demokrasi mefhumunun hukukî şümulü etrafında âlimler arasında fikir birliği vardır dememez. Bunlardan bir kısmına göre demokrasi yalnız siyasîdir. Diğerlerine göre siyasî iksadî içtimaîdir. Paris Hukuk fakültesi profesör muavinlerinden Fransa parlamentosunda Jeri eyaleti meb'usu Jozef Partelmiye,Lil Hukuk Fakültesi profesörlerinden Pol Doe göre demokrasi sadece siyasî hâkimiyettir. Kafa ve kalp idir. Hükûmet prensipinde bir âlet meşgalesidir. Temeli âlet aşkı, ideal imânıdır. Demokrasi içtimaî muavenet ıkti sadî teşkilât işi değildir. Ekmek ve yağ düşünen mide meselesi değildir. Kısaca demokrasi siyasîdir, ruhîdir, ferdiyetçidir, müşavatçıdır.

Bu klasik fikir uzun zamanlar hâkim oldu. Biz bu tarzdaki telâkkilere göre tarih nazariyat ve tatbikata bakarak iştirak etmiyoruz.

Fransa ihtilâlinin örfüne kadar çıkan ihtilâli hazırlıyan sebepleri mülâhaza edersek kolaylıklâ göreceğiz ki bu sebepler yalnız siyasî şeyler değildir. *1789 ihtilâlcileri sadeçe siyasî hâkimiyeti elde etmek için dövüsmediler. İhtilâlin dilekleri, ihtilâl meclislerinin kararları yalnız siyasî salâhiyetlere münhasir kalmadı. Demokrasi ihtilâli bundan çok fazla şeyler istedi; siyasî, iktisadî, içtimaî düzen istedi. Bunları ısrarla, kan dökerek istedi.* ve aldıDemokrasi devletinin hükûmetinintemelleri siyasî iktisadî, içtimaî salâhiyetler üzerine kuruldu. İnkilâp vesikalarına, kısaca bir göz atılırsa, bütün bunları birden ve kolaylıklâ kavranacak kadar hâkikatlerle dolu ve yüklü oldukları görülür: davamı ispat eden bazı parçaları hep beraber okuyalım. Jan Jorey Fransa ihtilâli tarihinde diyor ki: « 25 hazirand aJkro bir nutuk irat etti. Aslı 1914 senesinde ihtilâlciler salnamesinde çıktı:

Hikâye şudur: (Fransa halkının vekilleri, burası bu mukaddes istihkâm yüz defa hodbinlerin ve Egoistlerin cürümlerile çmladı. Siz bize her gün halkı emen sülükleri tenkil edeceğinizi vadettiniz. Kanunu esasi tasdike arzedilmek üzeredir. Orada hava oyuncularını cezalandırdınız mı? Hayır. Serbestii ticaretin ne olduğunu orada tayin ettiniz mi? Hayır. Orada para alım satımını menettiniz mi? Hayır. O halde biz size beyan ederiz ki halkın saadeti yolunda her şeyi yapmadınız. Bir sınıf insan bir sınıf insanı cezasız aç bırakabildikçe hüriyet boş bir hayaldir. Zengin her şeyi inhisarı altına alarak kendi hemcinsi üzerinde hayat ve ölüm hakkını haiz oldukça musavat boş bir hayaldir. Geçim fiyatlarının yükselmesile irtica günden güne ilerler ve bu yüksek fiyatlı zarurî ihtiyaçlara vatandaşların dörtte üçü göz yaşı dökmek sizin yetişemezse cümhuriyet boş bir hayaldir. Halkı inkılâba ve kanunu esasiye bağlaya bilmek için alış veriş eşkiyalığını (ki hakiki ticaretten ayırmak icabeder.) Durdurmak denecek şeyleri halkın kudreti içine almak lâzımdır.

Hüriyet yollarında üçyüz bin Fransız Kıral bendegânının cinayetlerine kurban oldular. Onların ocaklarını muhafaza edenlerin taş kemirmeleri revamıdır? Hüriyet aşkına ölenlerin ailelerinin göz yaşlarını silmek için ihtiyaçları olan bir bez parçasını altın pahasına almaları reva mıdır? Çocuklarına verecekleri sütü ve balı altın ağırlığile ödemeleri reva mıdır?

(Mabadi var)

ÂLİ KOMİSYON

PARİS, 4 (A. A.) — Hükûmet istihkâm inşasına ait işlerle meşgul olmak ve istişarî reyi haiz bulunmak üzre Harbiye nezaretinde âlî bir komisyon ihdas etmiştir.

HARİÇTEN ALDIĞIMIZ HABERLER

Fransada

Bir mesele

Soviyet sefirinin teşebbüsleri

Rus sefareti etrafında tertibat alındı

PARİS, 3 (A. A.) — Sovyet sefirinin hariciye nezareti nezdinde vukubulan teşebbüsü üzerine Sovyet sefareti etrafında gayet sıkı inzıbat tertibatı alınmıştır.

Echo de Paris gazetesine nazaran; M. Dovgalveski M. Tardieu'den matbuatta Sovyetler aleyhinde yapılmakta olan mücadeleyi tevkif etmesini talep etmişse de Fransız Başvekili Fransada matbuat hürriyetinin mevcut olduğunu, bu hususta müdahalede bulunamıyacağını, matbuat cürümlerile mahkemelerin meşgul olacağını ve bu bapta yalnız onların hüküm verebileceklerini beyan etmiştir.

RUS CENERALİ NE OLDU

PARİS, 3 (A. A.) — Ceneral Koutiepoff'u bulmak için yapılan bütün taharriyat neticesiz kalmıştır. Ceneralin bu gaybubeti hakkında Pariste intişar eden bir Rus gazetesine yanlış malûmat vermiş olan Selesner namında bir şahıs tevkif edilmiştir. Bir polis memuru Ceneralin gaybubeti hakkındaki malûmatı toplamakta olan polis komiserine geçen Pazar günü sabahleyin kül renginde bir otomobilin geçtiğini görmüş olduğunu, bu otomobil içinde sakallı bir adamın bir memur ile iki şahs tarafından tutulmuş olduğu halde çırpındığını ve bu iki şahıstan birisinin mezkûr sakallı adamı bağırmaktan menetmeğe çalışmakta olduğunu söylemiştir.

Katil kadınlar

Kocalarını zehirleyenlerin muhakemesi intaç edildi

Katil kadın mahkemeae

Budabeşteden yazılıyor : — Macaristanın Szolnok köyünde senelerden beri devam etmiş bir cinayet silsilesinin muhakemesi ahiren intaç edilmştir. Bu köyde senelerdenberi bir çok adamlar arsinikle zehirlenerek öldürülmüştür. Cinayetler nihayet meydana çıkınca mezarlardan ölüler çıkarılmış 46 ölünün arsinikle zehirlendiği anlaşılmıştır. Bu zehiri köyün ebesi hazırlamış, isteyenlere para mukabilinde satıyordu. Ebe cinayetler meydana çıkınca kendini zehirliyerek intihar etmiştir. Kocalarından veya aşıklarından bıkan kadınlar ebeden aldıkları zehirle koca ve aşıklarını öldürüyorlardı. Şimdiye kadar otuz bir kadından biri idama mahkûm olmuştur. Diğer kadınlar muhtelif hapis cezalarına mahkûm olmuşlardır. Ahren mahkeme bir kadının beraatine karar vermiştir. Muhakeme bitmiştir.

Bugün

Karışık hesap

Artık bahrî konferans işe başladı denebilir. Şimdiye kadar doğrusunu söylemek lâzımgelirse günler, geceler hep ziyafetler, nutuklarla geçti. Her tarafın iddiası, istediği şey diğerininkinden o kadar ayrı, o kadar başka idi ki adeta murahhasların esaslı ihtilâfların münakaşasına girişmekten ise umumî tarzda nutuklar irat ederek konferansın istikbali hakkında nikbinane beyanatta bulunmağı tercih ettiklerine insanın hükmedeceği geliyordu.

Londraya giden murahhaslar kendi aralarında hiç konuşup ihtilâflı meselle temas etmedi denemez. Bilâkis hususi mükâlemelerle geçen saatler umumî içtimalara hasredilen mahdut zamanlardan pek çok olmuştur. Fakat konferansın nasıl çalışacağı, mümkün olduğu kadar az bir zamanda daha müspet netice elde etmek için ne yapması lâzımgeldiği cihetini tayin etmek uzun sürdü. Nihayet, şimdiye kadar toplanan konferanslarda takip edilen bir usule müracaatle komite teşkil etmek, bahrî tahdidi teslihat meselesinde her devletin noktai nazarını bu komite de tetkik etmek cihetine gitti. Bundan sonra müzakeratın daha müspet bir sahada ileriliyeceği ümit ediliyor. Bu suretle lâkırdı azalmış olacak, daha doğrusu dünya matbuatı bir çok nutukları dercetmek mecburiyetinden kurtulacaktır. Çünkü komitelerin mesaisi birer hulâsa halinde neşredilebileceğinden gazetelere geçecek nutuklar ekseriya umumî celselerin tafsilâtı arasında verilir. İşte bu vaziyetten istifade eden Fransız başmurahhası Londradan Parise gitti. Zaten Fransız hariciye nazırı da orada bulunuyor. Bu muvakkat seyahatten sonra her ikisi de bugün, yarın tekrar Londraya dönmüş olacaklardır. Fakat Fransız heyeti Londrayı boş bırakmış değildir. Bahriye nazırı da dahil olduğu halde heyetin diğer azası hep orada. Söylemeğe hacet yok ki Londra konferansında temsil edilen beş devletten her birine ait öyle hesaplar var ki bunları kavruya bilmek için ipin ucunu yakalamak çok müşküldür.

Londrada bir taraftan bahrî kuvvetlerin tahdidi mevzuu bahsolurken her devlet diğer taraftan da beynelmilel siyasette istikbale ait kendi nüfuzunu kuvvetlendirmeğe bakıyor.

Ingilterede

Rus-Ingiliz münasebatı

Hariciye nazırının Avam kamarasında beyanatı

LONDRA, 4. A. A. — Resmî İngiliz telsizi:

İngilterede bolşevikler tarafından yapılmakta olan komünist propagandası hakkında Avam kamarasında hariciye nazırına birtakım sualler sorulmuştur. Mister Henderson cevaben: "Hükûmetin bu meselede teennî ile hareket etmek ve tahkikatı lâzımede bulunmadan evel müstacel bir karar vermemek azminde bulunduğunu söylemiş ve ciddî şikâyetlere sebebiyet verecek ahvalin zuhurunda parlâmento ile birlikte bunların izalesi çaresi aranacağını ve fakat memleketin emniyet ve menafiini sıyanet için ittihazı lâzımgelen tedabiri kararlaştırmak hakkının hükûmete ait olduğunu ilâve etmiştir.

M. Çemberlain M. Hendersonun üçüncü enternasyonalin propagandası hakkında Sovyet sefirine yaptığı şikâyetamiz tebliğata bir cevap alınıp alınmadığını sormuştur. M. Henderson menafii umumiyenin bazı ahvalde ihtiyarı sükûtü istilzam ettiğini söylemiştir.

İşsizler artıyor

LONDRA, 3. A. A. — Avam kamarasında sabık mesaî nazırı M. Steel-Maitland işsizler miktarının artmış olduğunu beyan etmek suretile işsizlik hakkındaki müzakeratı açmıştır.

Japonyada

Mühim bir izdtvaç

TOKYO, 4 (A. A.) — İmperatorun ikinci biraderi Prens Takomatsu, son Shogoun vaktile Japon imperatorlarile beraber saltanata iştirak etmiş olan en büyük askerî reisin hafidesi ile izdivaç etmiştir. Bu izdivaç dünyanın en eski hükümdar ailesi olan bir Hanedan ile bir vakitler hâkimi mutlak olmuş olan Tokugana ailesi arasında bir rabıta vücude getirmektedir. Yeni zevç ve zevce 21 Mayısta İngiltereye gideceklerdir.

Konferansta

İki teklif

Fransızların intikal projesine karşı

Hattı harp gemilerine dair İngiliz teklifi

LONDRA, 3. A. A. — Salâhiyettar bir membadan istihbar edildiğine göre İngiliz heyeti diğer heyetlere Fransızların intikal teklifi hakkında bir mükabil teklif tevdi etmiştir. İki teklif arasındaki fark şudur: «İngiliz mukabil teklifi hâttı harp gemilerile, tahtelbahirleri hertürlü intikal projesinin haricinde tutmaktadır. Halbuki, Fransız projesi her sınıf gemiler için mahdut bir intikali kabul etmektedir.

Resmî mülâkatlar

LONDRA, 3. A. A. — Şubatın üçüncü günü muhtelif heyetler arasında nim resmî mülâkatlara tahsis edilmiştir. Salâhiyet

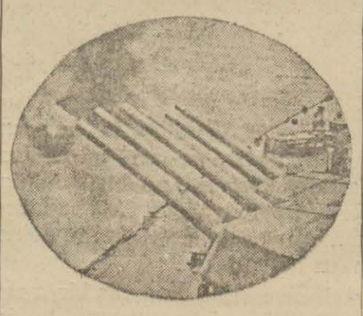

tar bir membadan bildirildiğine göre konferansın komisyonu tarafından yarın akdedilecek olan heyeti umumiye içtimaıda Amerikan heyeti Fransanın intikal teklifi hakkında tahriri tefsiratta bulunmıyacağı gibi mükabil tekliflerde tevdi etmiyecektir.

Fransız heyeti

PARİS, 3. A. A. — Nazırlar meclisi Londra bahrî konferansındaki Fransız heyetinin hattı hareketini müttefikan tasvip etmiş ve Fransız teklifinin konferans tarafından kabul edilmiş olmasından dolayi izharı memnuniyet etmiştir.

Macaristanda

Galiplere para

Budapeşteden yazılıyor: — Son La Haye konferansının neticesinden Macaristan hiç memnun olmamıştır. Başvekil Kont Bethlen konferanstan dönmüşve izahat vermiştir. Bu beyanattan anlaşılıyor ki Macaristan 943 senesinden itibaren 966 senesine kadar 3 milyar 500 milyon altın kron verecektir. Bu para umumî harbin galiplerine Macaristan tarafından tamirat parası diye verilecektir.

Kont Bethlen

Bundan başka Macaristan tarafından Yugoslavyaya kömür ve vagon gibi malzeme teslim edecektir. Fazla olarak Çekoslovakyaya da para verilecektir.

Akdenizde

Bir misak kabil mi..?

Londradan yazılıyor:— Amerika, İngiltere, Fransa ve İtalya arasında Akdeniz hakkında bir misak aktedileceği rivayetleri şimdiki halde kuvvetini kaybetmiştir. Bilhassa Amerikanın böyle bir misak akti halinde Akdeniz devletlerine iştirak edeceği zözleri alâkadar mahafilde hayretle karşılanmıştır. Bir de Akdenizde böyle bir misak akti kabil olsa bile Amerikanın ona iştirakine imkân görülmemektedir.

Amerika Avrupada kendini bağlıyan her hangi bir misaka iştirak etmemek kararındadır.

Son Haberler

Muhtelit hakem mahkemelerinin hükümleri

Hükûmet tarafından Meclise mühim bir lâyiha verildi

ANKARA, 4. (Telefonla) — Muhtelit hakem mahkemelerinden sadır olan hükümlerin tenfizi hakkında hükûmetin meclise takdim ettiği lâyiha adliye encümeninde müzakere edildikten sonra aynen kabul olunmuştur. Lâyiha hariciye encümenine tevdi olunmuştur. Heyeti umumîyede müzakeresinde Adliye vekili bu hususta beyanatta bulunacaktır.

Lâyihanin birinci maddesine göre Lozan muahedesi mücibince teşekkül etmiş olan muhtelit hakem mahkemelerinde muahedenin doksan dördüncü maddesine tevfikan ve mu de ahkâmı dahilinde olarak dar ve mezkûr mahkem nezdinde Türk umumî ajanna tebliğ olunan hüküm muahede ahkâmına müvafaları ve tenfizi hususunda m kâbiliyetin mevcudiyeti vekilleri heyetinde tasdik dikten sonra, Türk mahkemerinde verilmiş olan hükü gibi tenfiz olunmak üzre len icra dairesine tevdi olu caktır. Bu hükümler hakkı icra vazifesi İstanbul icra resine mevdudur.

Izmirde şiddetli yağmurlardan seyrüsefer inkıtaa uğradı.

İZMİR, 4. A. A. — Devam etmekte olan yağmur dün geden itibaren şiddetini artırmış, şehrin birçok yerleri göl hâlalmıştır. Muvakkat bir inkıtaa uğrıyan seyrüsefer belediye kumpanyanın aldığı tedbir sayesinde bertaraf edilmiştir.

Türk-Fransız dostluğu

PARİS, 3. A. A. — Türk-Fransız muahedesinin imzasınd sonra M. Briand Fethi Beye asırlardan beri mevcut olan dostl rabıtalarını daha ziyade kuvvetlendirecek olan bu muahede imzasını atmakla ne kadar bahtiyar olduğunu beyan etmişti

Hindistanda 125 bin amele grev yaptı

LONDRA, 4. A.A. — 125 bin amele istihdam eden büyü Hindistan hattında grev başlamıştır.

Valiler arasında tebeddülât yapılacak

ANKARA, 4. (Telefonla) — Dahiliye vekâleti meclisi yeniden tahsisat istemiştir. Bu tahsisat alınınca valilerle kaymakamlar arasında bazı tebeddülât yapılacaktır.

Evkafın ıslahı

ANKARA, 4. (Telefonla) — Evkafın islahı için hazırlanan lâyiha Şurayi Devlet tanzimat dairesine gönderilmiştir. Lâyiha 28 maddeliktir.

Hilâliahmer merkezi umumisi

ANKARA, 4. (Telefonla) — Hilâliahmer merkezi umumîsi bugün Sıhhiye Vekilinin riyaseti altında toplanmıştır.

Şarapçılık

İZMİR, 4. A .A. — Şarapçılığın yeniden ihya ve inkişafını temin için ziraat müdüriyetinin tetkikat raporu ait olduğu makama gönderilmek üzeredir.

NAKLİYAT MESELESİ

Medeniyetin en doğru manası refahın umumileştirilmesidir. Fennin her günkü terekkiyatı bu gayeyi istihdaf ettiği gibi inkılâpların hakikî hedefi de budur. İktısadî cepheden bakılınca görülür ki Türk inkilâbı da bu yol üstünde yürüyor, onun da gayesi memlekette sanayi ve ticaret yolile refahı umumiyi temin etmektir.

Her memlekette umumî refahın ticarettetki inkişaf ile alâkası ve ticaretin de nakliyat meselesi ile samimî irtibatı göz önüne getirilince Türk memleketleri arasında nakliyat işinin emniyetli, metanetli ve ucuz bir teşkilâta raptı ne kadar ehemmiyeti haiz olduğu derhal tebeyyün eder.

Türkiyenin uzun ve müşkilât ile muhat yollarında ticaret nakliyatı meselesini halledecek bir çok tedbirler hatıra gelebilirse de hiç şüphe yoktur ki Türkiyenin iktısadî vaziyeti noktasından en doğru tedbir az emekle çok iş ve asgarî masrafla azamî faide temin edebilecek olanıdır.

Ticaret nakliyatının kara yollarına ait olan kısmı ilkbaharın tekarrubü ile memlekette hakikî bir alâka uyandırdığı için bu yazıları ticaret âleminin o alâka ile mütenasip bir dikkatle okuyacakları şüphesizdir.

Bugün İstanbul'un Tophane sahilinde milyonlarca liralık Amerika sermayesile kurulmuş bir Ford müessesesi vardır ki burada yüzlerce Türk amelesi bu nakliyat işinde takip edilen hedefi istihsal için çalışıyor. Anadolunun hususî bir nakliye teşkilâtına muhtaç olan yollarında tüccarın mallarını emniyetle, metanetle, ehveniyetle taşıyacak en çok dayanıklı ve en az masraflı "Yeni kamyon" bu hayırhah sermayenin Türk işçiliği ile ittihadından vücude gelmiş bir şaheserdir. Tophane fabrikasının Türk ticaret piyasasına çıkardığı bu mükemmel kamyon Anadolu yollarında muvaffakiyetle yürürken bu müesseseyi memleketimize getirmek için Cümhuriyet hükûmetinin göstermiş olduğu basiretkârlık bir kat daha tezahür edecektir. Türk tüccarının mallarını Türk yollarında Türk işçiliğinin eseri olan bir araba ile taşıtabilmek ticaretimiz de memnuniyetle kaydedilecek bir muvaffakiyettir. (Gönderilmiştir)

Maliye müsteşarı Izmirde

İZMİR, 4. A .A. — Dün geç şehrimize gelen maliye müsteşarı Ali Riza Bey kambiyo tetkikatına başlamıştır. Müfettiş Mithat Bey maliye umurunu teftiş etmektedir.

Fıkara ekmeği

İZMİR, 4. A. A. —Fıkara için ak darı, mısır buğday v darından yapılacak mahlût ekmek nev'inin nümunesi mat luba muvafık olduğu takdird 12 kuruşu geçmemek üzre satıması belediye tarafından kara altına alınmıştır.

Veremle mücadele

İZMİR, 4. A.A. — Şehrimiz sinemacıları bir içtima aktederek verem mücadele cemiyetinin halkı irşat maksadile hazırladığı propağanda filimlerinin halka mecanen gösterilmesine karar vermişlerdir.

Paris fen akademisinde

PARİS, 3. (A. A.) — Fen akademisi İstanbul Darülfünunu profesörlerinden M. Hovasse'ın hayvanat hakkındaki bir muhtırasını tetkik etmektedir.

Ispanyada

Sabık diktatörün vedaı

MADRİT, 4. A. A. M. Primo de Rivera krala veda etmiştir.

Amerikada

Buğday fiatleri düşük

NEVYORK, 3. A. A. — Ecnebî piyasalarında tenezzül vuku bulduğuna ve Ruslar tarafından Liverpool piyasasında satış yapıldığına dair olan telgraf haberleri üzerine buğday fiatı buşel başına 3 sent düşmüştür.

.M. Taft hasta

NEVYORK, 3. A. A.— Sabık Amerika reisicümhuru M. Taft, birinci hakimlik vazifesinden istifa etmiştir. Sabık nazırlardan M. Hughes, müşarünileyhin yerine birinci hakimliğe tayin edilmiştir. Şimalî Caroline de kâin Nashville de bir sanatoryuma çekilmiş olan M. Taft'ın ağır surette hasta olduğu söyleniyor.

Varna vapurunu batıran Yunan kaptanları ortadan sırrol-dular. Nasıl kaçtıkları tahkika şayan bir meseledir

Maznun Yunan kaptanları İstanbuldan nasıl kaçtılar?

Dün yaptığımız tahkikat

Alâkadar makamların haberi yok

Pasaportla veya firar suretile gittikleri malûm değil

Vali vekili ve alâkadar şube müdürleri ne diyor ?

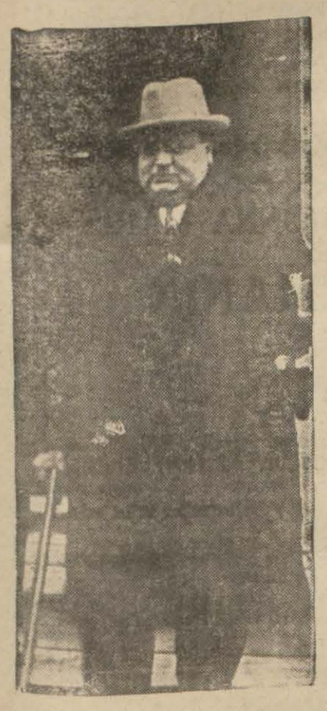

Vali vekili Fazlı B.

Marmara açıklarında *Varna* ve *Hrisi* vapurları arasında vukua gelen müsademe tahkikatı nihayet bulmuş ve iş mahkemeye intikal etmişti. Fakat maznun yunan kaptanlarının mahkemenin davetine icabet etmemeleri mühim bir netice vermiştir. Maznun *Hrisi* şüvarisi M. Petros memleketten firar etmiştir. Türk adliyesinin hadiseye vaziyet ettiği ve her iki kaptanın da nezaret altında bulundukları bir sırada memleket haricine çıkmaları mühim bir hadise teşkil etmektedir.

Tagayyüp eden Yunan kaptanı Ksantos

Hadisenin vukuunu müteakip müddei umumîlik işe vaziyet etmişti. Muavin Burhanettin B. ilk tahkikatı yapmış evrakı altıncı müstantiğe tevdi etmişti. İstintak tahkikatı nihayet bulmuş ve yunan kaptanlarının mesuliyetini tesbit ile evrakı ağırcezaya göndermişti. Diğer taraftan mağruk *Varna* vapuru acentası ile mürettebatı birinci ticaret mahkemesine müracaatlâ tazminat talep etmişler ve *Hrisi* e haciz vazolunmasını istemişlerdi. Birinci ticaret mahkemesi gemiye haciz koymuş diğer taraftan da Müddei umumîlik kaptanların firarına manî olmak için alâkadarlara pasaport verilmemesi zımnında emir verilmiştir. Böyle olmasına rağmen iki maznun firar etmiştir. Bu hâle göre bir sual karşısında bulunuyoruz.

— Nasıl gittiler?.. Bunun cevabı iki noktada toplanır:

1 — Ya pasaport alarak gitmişlerdir.

2 — Ya gizli olarak firar etmişlerdir.

Birinci ihtimale göre pasaport alarak gitmeleri müddei umumiliğini verdiği emirle telif olunamaz. Müddei umumîlik "pasaport vermeyin" dediği hâlde resmî pasaportlâ gitmeleri şayanı dikkat ve pasaport verenler için mucibi mesuliyettir.

İkinci tahmin doğru ise nezaret altında bulunan iki maznun polisin dikkatine rağmen kaçmışlar demektir. Bu ise inzibat noktasından şayanı dikkattır. Nitekim bu hususta *Varna* vaporu acentalarından bir zat şu izahatı vermiştir:

— « *Hrisi* vapuru mahcuzdur. Binaenaleyh bir polisin nezareti altındadır. Her iki süvari de gemi dahilinde yatmaktadırlar.

Dışarı çıkıp gelirken bu memur haberdar olurdu. Binaenaleyh son firarlarından poliste malûmat olmak lâzımdır.»

Bu hususta polis dördüncü şube müdürü Sadettin B. şunları söylemiştir:

— « Müddei umumîlik bu iki kaptana pasaport verilmemesini bize bir tezkere ile bildirmişti. Biz pasaport vermedik...

Bu izahat gizli olarak firar ettikleri tahminine kuvvet vermektedir. Polis 5 inci şube müdürü Kenan B. ise âdemi malûmat beyan etmiştir.

Hrisi vapuru acentası ise:

— « Kaptanlar 3 gündür idareye uğramıyorlar. Nerede olduklarını biz de bilmiyoruz" demiştir.

Varna vaporu acentası vekili avukat ve müderris Ali Kemal B. ise firar meselesi için demiştir ki:

— « Kaçmış olmalarını bazı delillerden tahmin ediyorum. Acenta bu hususta tahkikat yapıyor. Müsademe olur olmaz *Varna* vaporu acentası ticareti bahriye kanunu mücibince derhal «raporu bahrî» tanzim ve mahkemeye tevdi etmiştir. Yunan vapuru ise bu kaideye riayet etmemiş ve raporunu vermemişti. Biz haciz kararı alınca Yunan acentası hacze itiraz etmiş ve bu sırada tam 40 gün teehhürle raporu bahrîyi takdim etmiştir. Ancak bu esnada şayanı dikkat bir vaziyet hasıl olmuştu. Rapor veren kaptanların mahkemeye gelerek raporlarını şifahen izah ve teyit etmeleri kanunen lâzımgelirken her iki kaptan da gelmemişler ve 19 yaşında serdümen olarak bir çocuğu yollamışlardı. Çocuk ise «bir şey bilmiyorum» dan başka cevap vermemiştir. Şu hâle göre kaptanlar Cuma günü kaçmış olmalıdırlar.»

Vali muavini Fazli B. ise:

— « Böyle bir şeyden haberim yoktur. Müddei umumîlikten hiç bir şikâyet vakı olmamıştır. Mamafi pasaportlâ ve pasaportsuz gittiklerini tahkik ettireceğim» demiştir.

Müddei umumîlik «firardan haberdar olmadıklarını ve resmî ihbardan sonra tahkikat yapılacağını» bildirmiştir. Şu hâle göre ağırcezada rüyetine başlanan dava bir takım safhalar arzedecektir: evvelâ karar mücibince polis kaptanları zorla getirmek için kendilerini taharri edecektir. Bulunamıymca mahkeme duruşmada maznunların vücudü şart olduğu için ilânen tebligat yapacak ve taharri müzekkeresi tastir olunacaktır. Bütün bu taharriyat menfî netice verirse son tahkikata başlanmıyacak ve hukuku umumiyedavası muvakkaten tatil olunacaktır. Maznun kaptanlar ele geçtikten sonra dava tekrar başlıyacaktır.

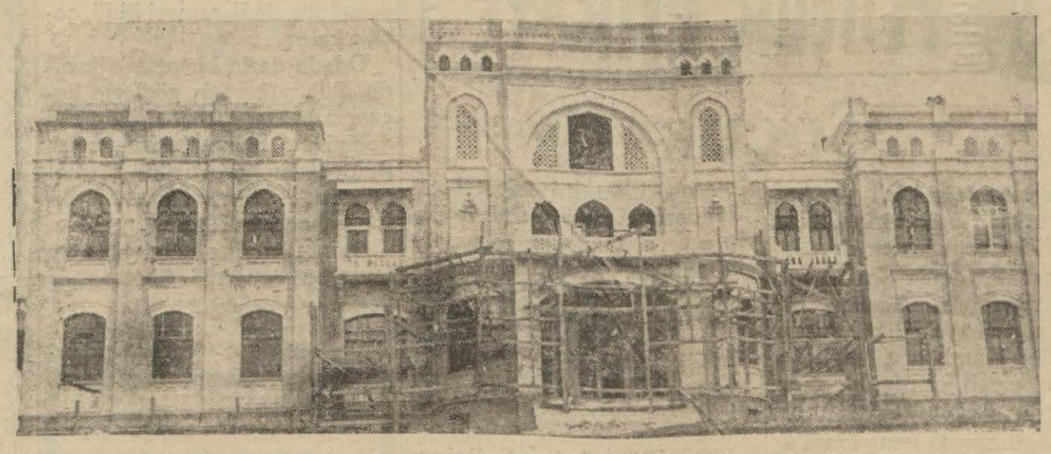

Türk idealinin yükseltiği bir bina: Türk ocağı..

Yeni Ankara ile eski Ankara arasında şafakların ve grupların boyadığı geniş ufuklara bakan bir tepenin üstünde yükselen bu milliyet mabedi klasik san'atımızın nefis bir örneği sayılmağa lâyıktır

ANKARA, 4 (Hususî muhabirimizden) — Bütün milletler ideal için çalışıyorlar. Parça parça devirleri teşhis eden siyasî, sınaî, iktısadî cereyanların fevkinde millî veya beşerî mahiyette umumî idealler var. Bunlar zamanla, devirle mukayyet değildirler. Şimal komşumuzda ideal beynelmilel bir mahiyettedir. Çekoslovakyada Sokol teşkilâtı vücude getiren fikir hareketi yeni Çekoslovakyanın en büyük istinat noktalarından biri olmuştur.

İtalyada Faşist teşkilâtı bir memleket tehlikesindendoğmuş şimdi de bir kaç nesil adamlarını etrafında toplıyan kurtarıcı bir ideal haline gelmiştir. Türk vatanı da Türk gençliğini ayni cazibe ile kendi mihrabı önüne çökmüş büyük bir fikir hareketinin sahnesi olmuştur.

Hamdullah Suphi Bey

Ankarada bu büyük fikir hareketi asil ve yüksek manasına lâyık bir merkez vücude getirdi. İnsanın, kendi nev'inden olmıyan mahiyetleri itibariyle, büsbütün başka fakat sanki derunî alâka ile onun bütün hareketlerine iştirak eden birtakım maddeler ve uzviyetler vardır. Mermer, beşeriyetin ideal arkadaşıdır. İnsan göğsünde yerleşen bir iman, başının üstünde düaların teveccüh edeceği bir kubbe yapmak istediği gün mermer, direk, kemer ve duvar şekline girdi. Bu kubbeyi omuzları üstünden yukarıya kaldırdı. Yeni Türk Ocağında, milliyet imanının bu güzel mabedinde mermer asırların tanıdığı bu eski vazifeyi üzerine almıştır. Cepheye manzara veren odur. Yüksek tavanları yukarda tutan odur. Mabedin derinliklerini açık tutarak direkler ve kemerler arasında mesafeler vücude getiren odur.

Yeni Ankara ile eski Ankara arasında şafakların ve gurupların boyadığı geniş ufuklara bakan bir kubbenin üstünde yükselen bu milliyet mabedi klâsik san'atimizin nefis bir örneği sayılmağa lâyıktır.

Binanın güzelliği kadar bizi memnuniyetle düşündüren bir cihet, burada küşattan bir az sonra derhal başlıyacak olan ilim, san'at ve şefkat hareketidir. Garbin âlimleri ilim arayan Türk gençliğile orada temasa gelecekler. Memleketin olduğu kadar beşeriyetin de hürmetine lâyık olan san'atkârlar, orada dehalarını gösterecek. Türk toprağının yetiştirdiği san'at ve ilim adamları orada kendilerine bir içtima merkezi bulacaklar. Musiki, tiyatro, edebiyat ve ıstıraba doğru uzanacak şefkat eli bu müessesenin hariminde vukua gelecek.

Üç senedenberi büyük bir emekle vücude gelen abidenin, milletin bu ihtiyaçlarına tekabül etmesi dolayısile yeni Ankaranın ümran ve inkişaf tarihinde istikbalimiz için vaitlerle dolu bir mevcudiyeti vardır.

Ocağın tyatrosu 21 şubatta açılacak

Mahallî kültürü, Anadolunun merkezinde göstermek için, Avrupanın en büyük san'at merkezlerinden bir çok müracaatlar vaki olmuştur. Martın beşinde Almanyanın beynelmilel şöhreti haiz bir muganisi gene maruf bir piyanistle beraber Türk Ocağında bir konser vereceklerdir.

Komedi Fransezin müracaatine tiyatro müdüriyeti tarafından müsbet bir cevap verilmiştir.

Fransız san'atkârları kendilerine tayin edilen müddeti muvafık gördükleri takdirde Ankaralılar isimleri her tarafta tanınmış olan bu güzide san'atkârları seyretmek zevkinden müstefit olacaklardır.

Ocak merkezinde bir koridor

Sekiz yüz kişi almağa müsait bir tarzda yapılmış olan tiyatrosu bu gibi eserleri pek yakından tanıyan yabancıların da bize söylediği gibi Avrupanın en büyük merkezlerinde bile güzel ve bugünün bütün ihtiyaçlarına kâfi bir eser addolunur.

Tiyatro san'atkârlarına tahsis edilmiş sekiz yatak odasile beraber tecrübe salonları, depolar, iki fümuvar büyük bir istirahat salonu ve her hangi bir operetin oynanması için lâzım gelen her nevi tesisatı haiz makine daireleri binanın tiyatro kısmını takdire lâyık bir hale getirmiştir.

Perde aralarında sahenin çabucak değiştirilebilmesi için üç asansör vücude getirilmiştir. Tiyatronun içi ise eski Türk tezyinatının tamamile sivil olan bir bina dahilinde bu kadar muvaffakiyetle kullanılabilmesi dolayısile Bilhassa ecnebi mimarların hayretini mucip olmuştur.

* *

Demirağlar..

Bugün Şarkışlada, yarın Sıvasta...

İşletme umum reisi Vasfi Beyin nutkundan bazı parçalar

Ankara, 2 (Milliyet) — Şarkışla hattının resmi küşadında Demir yolları işletme Reisi Vasfi Bey tarafından irat edilen nutkun şayanı dikkat olan bazı kısımlarını naklediyoruz:

Bugün Kayseriden 130 kilometrodan fazla uzayan bu hattan başka; Sivası, Türklüğün tarih kadar eski ve aziz olan bu beldesini iki taraftan kuşatmak isteyen demir kollardan, Samsundan ilerliyen kısmı üzerinde; ta Kavaktan Zileye kadar 168, Kütahyadan Tavşanlıya 51, Fevzipaşadan Malatya, Diyarbekir, Ergani yolundailerliyen hattan 143 kilometro ki hepsi 492 kilometro işletilmiye açıldı. Bu saydığım rakkamlar bugün üzerinde yolcu giden ve bilet kesilen yollardır. Bunlardan başka henüz işletilmiye açılmamış kısımlar bu rakkama yakın bir yekûn tutmaktadır.

Bu mesut rakamların neticelerini bu sene, Türkün azminin tatlı semerelerini belki her yıldan fazla toplıyacak olan bu 1930 senesinde göreceğiz. Daha şimdiden Sivas kapılarında çalışıyoruz. Yedi, sekiz ay sonra istasyonunuzdan yalnız Kayseriye doğru değil, Sivasa doğru da bilet alacaksınız.

Gene yakın zamanda Malatya, Çankırı gibi iki mühim vilâyetimiz de, sizin bu şen ülkenizde olduğu gibi düdükler çınlıyacaktır.

Sizinle burada küçük bir mukayese yapmak isterim. Bu mukayese, bizim için hem eylenceli, hem de faydalı olacak...

İstanbuldan Ankara 578 kilometrodur. Ankaradan Sivas 24 kilometro daha fazlasile 602 kilometro olacaktır. Osmanlı imparatorluğu, bütün mevhum azameti ile İstanbuldan Ankaraya 21 senede varmıştır. Bugün faaliyetle ilerlemekte olan Samsun - Sivas, Kütahya - Balıkesir, Ankara-Ereğli, Fevzipaşa - Diyarbekir, Kayseri - Ulukışla hatlarını hiç yapılmıyor farzetsek bile; biz İmparatorluğun 21 senede aldığı bu merhâleyi daha fazlasile 8 senede almış oluyoruz...

Sonra düşünelim ki: Mukayeseye esas aldığımız rakam bugünkü mesaimiz muhassalasının altıda biridir. Çalıştığımız altı istikametten yalnız birinde elde ettiğimiz neticedir.

Başımızdan zorla atabildiğimiz eski saltanat devirlerinin şatafatı karşısında yapılanı düşünürsek; bugün çalışmaktan, vatana ve millete hizmet etmekten başka bir gayesi olmıyan sevgili Cumhuriyetimizin kıymetini, şüphe yok ki daha candan takdir ederiz.

Bize bu feyzi veren, bize bu kudreti bahşeden Cumhuriyetin sayesindedir ki vatanın her köşesi, her gün yeni bir medeniyet, yeni bir umran eserine kavuşuyor...

Demir gibi Cumhuriyetin, bu demirden eseri karşısında onun kıymetli mübdii, göz bebeğimiz, Gazimize arzı tazimat etmek borcumuzdur.

(Vatanı demirle örülmüş görmek en büyük azmimizdir.) diye kısacık bir cümle ile çizdiği programı sonuna kadar götürmeğe azmeden büyük Başvekilimize ve bu eseri muvaffakiyetle takip eyliyen Nafiâ Vekilimize binlerce hürmet.

Kendi bilgisi, kendi iradesile vatanını yükseltmeğe çalışan Türk oğullarının bu yola dökülen emeklerine sonsuz ve derin teşekkür ve minnet...

Çok yakın, çok kısa bir atide Sivasta; gene bu demir üzerinde, gene bu dağ gibi medeniyet eserinin önünde görüşmek sevinci ile hattımızı işletmiye açıyoruz.

Güzel san'atlar

Birliğin faaliyet ve tasavvurları

Güzel San'atlar birliği kâtibi umumîsi Halit Fahri B. birliğin umumî faaliyeti hakkında bir muharririmize şu izahatı verdi:

Birlik U. Kâtibi Halit Fahri B.

"— Birliğin, teşekkül bidayetinden beri gayesi, Türk san'atkârlarını birbirine tanıtmak, samimî bir san'at muhiti, bir san'at mahfili vücude getirmektir. Birlik esas itibarile bu gayesinde muvaffak olmuştur.

Birlik konferans ve müsamerelerle münevver zümrenin ihtiyaçlarını tatmine çalışmaktadır. Onbeş günde bir müsamereler tertip edilmektedir. Muayyen günlerde ve bir silsile takip ederek verilen edebiyat dersleri, lise son sınıf talebelerinin alâkalarını uyandırmakta ve istifadelerini temin etmektedir.

Birlikte bir kütüphane vücude getirilmektedir. Bir Hanım tarafından yüz lira verilmiştir. Âzanın muaveneti de rica edilerek kıymetli bir kütüphane teşkiline çalışılacaktır. Eski ve yeni san'atkâr, şair ve edîplerimizin el yazılarından, kullandıkları eşyadan mürekkep bir müze vücude getirdik. Düşündüğümüz tasavvurlar arasında, her sene bir san'at almanağı ve onbeş günde bir de san'at edebiyat mecmuası neşretmek arzusu da vardır. Edebî bir mükâfat ihdas etmek te arzularımız meyanındadır. Bundan sonra, ihtifallerin de birlik tarafından yapılması düşünülüyor. Meselâ büyük vatanperver Namık Kemal için hiç bir ihtifal yapılmamıştır. Birlik heyeti idaresi müessesesi, kendinden sonra gelecek idareye iyi bir şefilde tevdi için büyük gayret göstermektedir".

Üsküdar tramvayı

Yeni hatların ihale şartnamesi yapıldı

Üsküdar Tramvay şirketi meclisi idaresi bugün toplanacaktır. Şirketin şebekei imtiyaziyesi dahilinde inşası mecburî ve ihtiyarî bütün hatların ihale suretile yaptırılması için murahhas âza Necmettin Sahir Bey tarafmdan tanzim edilen şartname bugünkü içtimada tetkik edilecektir. Şartname üzerinde icap ederse bazı tadilât yapılacak ve ondan sonra hemen alenî bir münakasa açılacaktır. İlk olarak yapılacak iş mevcude ilâveten sekiz motris celbi ve Haydarpaşaya kadar gitmiş olan hattın Kadıköyüne temdidi meselesidir. Bir taraftan da hattın Kadıköyüne ne şekilde temdit edileceği hakkında tetkikat yapılmaktadır.

Ihracat eşyamız

Oda ticaret raportörlerinden Hakkı Nezihi Bey tarafından ihracat eşyamızın istandardizasyonu hakkında İktısat vekâletine verilmek üzre bir rapor hazırlanmıştır.

Hakkı Nezihi Bey raporunda ihracat eşyamızda istandardizasyon yapılmasını muvafık görmemektedir.

Dün Hakkı Nezihi Bey bu hususta bir muharririmize demiştir ki:

"— İstandardizasyon benim fikrimce ihracat eşyamızdan tatbik edilemez. Yani tam manasile simdilik İstandizasyon bizde kabil tatbik değildir. Bu benim kendi fikrindir, Odanın fikri değil. Yarın bir heyet toplanarak hazırladığım raporu tetkik edecektir.

Bekçilerin vazifeleri

Defterler yapıldıktan sonra tesbit edilecek

Bekçiler hakkında mahallelerce tanzim edilip polis merkezlerine verilen defterler peyderpey Polis müdiriyetine gönderilmektedir. Bunlar tamamile alındıktan sonra bekçilere verilecek yeni şekil tesbit olunacaktır.

İki tayin

İstanbulda bulunan mülkiye müfettişlerinden Hüseyin Sabri Bey Zonguldağa tayin olunmuştur.

Yalova Tahrirat müdürlüğüne Tekirdağ Tahrirat mümeyyizi Şinasi B. tayin edilmiştir.

Polis erkânı aleyhinde şikâyet

Polis erkânından bir kaçı hakkında dahiliye vekâleti heyeti teftişiye riyasetine bir şikâyet vaki olmuş ve bu şikâyet ehemmiyetle nazarı dikkate alınmıştı.

Heyeti teftişiye riyasetinden vaki olan tebligat üzerine bu tahkikata dair olan evrakı mülkiye müfettişi İmadettin Bey almış ve dün şikâyette bulunan zatı celbederek ifadesini almıştır.

Tahkikat bitince evrak alâkadar makama sevkolunacaktır.

M. Briand

PARİS, 4. A. A. — M. Briand ile M. Pietri öğle üzeri Londraya gitmişlerdir.

Tevziat listesi

100 kişilik yeni bir liste hazırlandı

Muhtelit mübadele komisyonu reisi Danimarkalı M. Andersonun riyaset müddeti yarın bitecektir. Riyaseti M. Rivas deruhte edecektir.

Gayri mübaddillerden muavazaya dahil olanlara tevziat yapıldığı malûmdur. Yapılacak tevziatın üçüncü listesi komisyonca hazırlanmıştır. Bu listede 100 ismi ihtiva etmektedir.

Tayyare balosu

Perşembe akşamı (Maksim) de: Dans ve tali müsabakaları. Muhtelif numaralar.

Mütenevvi kotiyon ve piyango.

Fikir, Mizah, Hikâye, Roman,

Milliyet

ırın Umdesi "Milliyet" tir

4 ŞUBAT 1930

REHANE — Ankara caddesi 100 Telgraf adresi: Milliyet, Istanbul

Telefon numaraları: İstanbul 3911, 3912, 3913

BONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için	Hariç için
ılığı	400 kuruş	800 kuruş
„	750 „	1400 „
„	1400 „	2700 „

telen evrak geri verilmez leti geçen nushalar 10 kuruştur. azete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. azetemiz ilânlarm mesuliyetini kabul etmez.

UGÜNKÜ HAVA

ün hararet en çok 10, en az erece idi. Bugün rüzgâr müteıt poyraz hava kapalı ve yağlu. Kar görülmiyor.

TELEK

SEMERE

Bir iki gün evvel "Politihavaların sıcak gitmesindolayı bazı yerlerde erik larının yemiş verdiğini ıştı. Bu habere inanmık lâtife etmiş ve ağacı cömert bulmuştum. Bir m bana dünkü "Milliyet„ smini gördüğünüz erikleri erince bende şafak attı. çabuk veren yegâne aarmut sanırdım. Demek ı görünce erik te dayanı- Biz her yazdığımız yazıesirini böyle iki gün sonemere„ sini alarak görsek adar bahtiyar olurduk. nafih bu acûl erikler Üsrda Toptaşında Selim Paşı sokağında Hayri Ef. ise bir zatın bahçesinde olur. Toptaşının öteden beldûm olan şöhreti acaba eğaçlarma da şamil olma-

ADİS KALMADI MI?

U. B. azasından ve 147 ıklet erbabından Avukat d. İ K. d. r. Bey dün tram ön sahanlığında elinde olitika gazetesi okuyarak ken birden bire:

ubalar tamir olunuyor„

hasını görünce hiddetlegazeteyi kapatmış ve kendine:

Başka yazacak havadis ıdı mı? demiştir

ETİ HAYRİYE ve RAMAZAN

azeteler Boğaziçi halkının aklı olarak bir şikâyetini ubahsediyorlar ve Rama Şirketin gece vapurları adığını yazıyorlardı. . in bu neşriyatı gören bir r Şirket işletme müdürüazarı dikkatini celbetmek ıkırdı açmış:

Beyfendi Ramazan gel-

Hangi Ramazan? Hatırdım?

Adam değil Beyfendi, anek istiyorm!

Ahmet Efendi! Bir âmir la oturduğunuzu unutma

— Öyle değil efendim, Ramazanı şerif geldiğini arzetmek istiyorum. .

— Hâ!. Şöyle desene! Demek Ramazan geldi?

— Evet efendim. . Gece tarifesi için bir emriniz yok mu? .

— Tabiî, tabiî! . Yalnız sen bir iyi tahkik et te. . Hakikaten girmişse düşünürüz! . .

FELEK

SAN'AT ÂLEMİNDE

Manzara

Perdemi açıyorum. Fırtına günlerindenberi kapalı durdu.

Gözlerim nefes almak istiyor. San'at dünyasını camın ardından seyrediyorum:

Manzara çok değişik. . tanınmıyacak kadar.

Yollarda, bastonuna dayanarak uzaklaşan bir, iki ihtiyar karaltı. . dört beş genç antrenöman yapıyor, ve duvar diplerinde çömelmiş pırasa sapı geveleyen altı yedi mahalle çocuğu.

Bütün bu başkalık içinde hâlâ rengini değiştirmiyen yagâne şey: garez, sunsi, mendebur bir garez. San'atın eser yapmak değil, eser yıkmak devrinden kalma itiyat, sıkılmış yumruklar, çatılmış kaşlar.

Dünün garezgârları kıllı mas keler altında dudaklarını kilitlemişler. Onlara merhame ederek başımı öte tarafa çeviriyorum.

Burnumda bir küf kokusu. . Dalkavuk omuzlarında hazin bir ihtifal ile götürülen tabut gıcırtıları. Ölümünden evvel gömülenlerle, ölümünden sonra yaşayanlar arasındaki fark belli belirsiz. Bizim san'at memleketinde her iş sessiz görülüyor. Kovadis Domine.

••••

Yollarda devlerle cüceler döviişecek kahrman bekliyorlar.

ELİF NACİ

Mektepliler müsabakası

Hava şehitleri

8inci haftanın 4üncülüğünü Galatasaray lisesinden 177 Vedat B. kazanmıştır. yazısı şudur:

« Bu haftanın en mühim haberi « hava şehitleri ihtifali » dir:

27 ikinci kânun pazartesi günü bütün millet, vatanın geniş mavi ufuklarını muhafaza etmek için şehit düşen kahramanlarını tebcil etti. Onları, hürmetle hatırladı.

Ölerek bize hayat veren kahramanları Türk milleti hiç bir zaman unutmıyacaktır. Hiç bir millet, vatanı uğrunda bizim kadar şehit vermemiştir. Eğer milletler şehitlerile yaşıyorsa Türk Milleti muhakkak ebedî bir millet olacaktır.

Ölüme güle güle atılan bu kahramanları saymakla bitirebilir miyiz?

Trablusgarpta, Irakla, Suriyede; vatanın uzak hudutlarında feda ettiğimiz Türk çocukları az değildir...

Kadirşinas Türk milleti senelerdenberi "Sadık" la "Fethi" sine ağlıyor...

Türk milleti; her sene ayni günde aziz hava şehitlerini yad ve takdis edecektir... »

Küçük Hikâye

Çocuk

Bekâr yaşamağa kat'iyyen karar vermişti. Fakat birdenbire bu kat'î kararından caydı.

Bir sabah, deniz kenarında kuma uzanmıştı. Gözüne bir çift minimini ayak ilişti. Başını kaldırdı. Karşısında bir içim suya benziyen, can içi bir genç kız gördü. Beğendi.

Kendini evvelâ genç kızın âilesine tanıttı, ondan sonra deli gibi, çılgınca âşık oldu. Plâjda, Süheylâyı kumlarda uzanmış gördüğü zaman iliklerine kadar ürperiyordu. Beraber oldukları zaman nutku tutuluyor, söyliyeceğini şaşırıyor, kulakları uğulduyor, zihni altüst oluyor, kalbi kaynayıp taşıyordu.

Süheylâ ile evlenemiyeceğini Vermediler. Öyle fena bir şöhret sahibi idi ki annesile babası razı olmadılar.

Haşari gencin bir metresi olduğunu duymuşlardı. Senelerdenberi bir kadınla yaşadığı söyleniyordu.

Bundan başka da şıpsevdi idi. Dudağının yetiştiği her kadına âşık oluyordu.

Süheylâ ile evlenmiyeceğini anlayınca, metresinin yüzünü görmekten sarfınazar etti. Bir arkadaşı vasıtasile kadına biraz para gönderdi. Münasebetini kesti.

Artık tamamile bekâr ve uslu yaşıyordu. Süheylânın babası bu tecrübe devrini kışa kadar uzattı. Kânunusanide izdivaca razı oldular.

Düğün, ertesi sene Mayısta yapıldı.

Tarabyada, otelde bir balo verildi.

Salonlarda dans ediliyordu. İkisi, küçük buduara çekildiler. Açık duran pencereden odaya dışarının serin havası giriyor, ilkbaharın kokusu yayılıyordu.

Konuşmuyorlardı; elele vermişler susuyorlardı. Süheylâ yük değişikliği düşünerek müp yük değişikliği düşünerek müb hem bir heyecana kapılıp gözleri yaşarıyor, fakat nikâhlısına bakınca gülümsüyor, kalbinin sevinçle çarptığını hissediyordu.

O, gözlerini Süheylâdan ayırmıyor, bilâfasılâ gülümsüyordu. Bir şey söylemek istiyor, bulamıyor, genç kızın parmaklarını sıkıyor, aradasırada: «Süheylâ!» diyor, her seferinde genç kızın güler gözlerile, güler yüzünü görüyordu.

Birdenbire odanın yan kapısı açıldı. Bir garson girdi, bir mektup uzattı. Genç adam zarfı titreyerek aldı. Evvelâ cebine koymak istedi. Fakat zarfın üstündeki: Müstaceldir kelimesi nazarı dikkatini celbetti.

«Müsaade eder misiniz?» deyip açtı... Okurken balmumu gibi sarardı. Başını kaldırdığı zaman ölüye benzemişti. . «Bir arkadaşımın başına fecî bir felâket gelmiş, dedi, beni çağırıyor... Bir saat kadar izin verir misiniz?.. Bir saat sonra gelirim.»

Süheylâ kekeledi: «Gidiniz..» Kalktı ve çıktı. Otomobilde mektubu bir daha okudu:

«Beyefendi,

«Kadriye Hanım dünyaya bir çocuk getirdi. Sizin metresinizmiş, çocuğun sizden olduğunu söylüyor. Çocuk sihhattedir, annesini kurtaramıyacağız. Ölmek üzeredir. Sizinle görüşmek istiyor. Gelebilir misiniz?

Rahatsız ettiğimden dolayı kusura bakmamanızı istirham eylerim.

Doktor "Cevat„

Odaya girdiği zaman kadın can çekişiyordu. Emorajinin önüne geçilemiyordu. Etraf kan içinde idi.

Adam karyolanın yanına diz çöktü. Kadın gözlerini araladı, âşıkını tanıdı: «Ölüyorum, dedi, ölünciye kadar yanımdan ayrılma.»

Kadının alnından, saçlarından öptü: «Müsterih ol, buradayım.»

bir iki dakika konuşamadı. Nihayet titrek sesi duyulur gibi oldu: «Çocuk senindir. Buna allâhın huzurunda yemin ederim... Onu yüzüstü bırakma.»

Bu bitkin vücudü kollarının arasına aldı. Vicdanının azabını dindirmek için: «Sana yemin ediyorum çocuğumu alıp büyüteceğim.» dedi.

Kadın doğrulmak istedi:

— Çocuğu kucağına al, bakayım seviyor musun?

Çocuğu kucağına aldı. Karyolanın kenarına oturdu. Biri nefesli, öteki nefessiz, kımıldamadan durdular.

Saat bir, iki... Üç oldu.

Kadın ansızın kollarını öne doğru uzattı, kıvrandı, boğazında bir hırıltı düğümlendi, öldü.

* * *

Süheylâ, buduarda uzun müddet nikâhlısını beklemişti. Gelmediğini görünce salona girmiş, soranlara: «Biraz odasına çıktı, şimdi gelecek» demişti.

Gece yarısından sonra damat Bey meydana çıkmayınca, Süheylâ ağlamağa başlamış, davetliler dağılmışlar yalnız yakın akrabalar kalmışlardı.

Saat beşte bir ayak sesi duyuldu. Bir kapı açılıp kapandı. Otel koridorlarında ince, tiz bir feryat dolaştı.

Herkes ayağa kalktı. Odanın ortasında damat Bey duruyordu. Kucağında bir çocuk vardı.

Şaşaladılar. Süheylâ sordu:

«Bu da ne?»

Delirmiş bir hâli vardı: «Bu çocuğum, dedi, annesi öldü, çocuk kaldı...»

Odada derin bir sessizlik oldu. Süheylâ yaşlı gözlerle kocasına baktı: «Annesi öldü mü dediniz?» «Evet, biraz evvel. Ben yazdan beri yüzünü görmemiştim... Bilmiyorum... Doktor haber verdi...»

Bunun üzerine Süheylâ: «Öyleyse bu çocuğu biz büyütürüz» dedi.

Nakleden
Selâmi İzzet

ELHAMRA SİNEMASININ göstermekte olduğu

AŞK GECELERİ

(La nuit est a nous)

filmini temaşa etmek üzre gelen cesim bir halk kalabalığı salonu hıncahınc doldurmaktadır.

Bu akşam MELEK SİNEMASINDA

LUİZ BROKS

MEŞ'UM FAHİŞE

filminde: Müellifi Frank Vedekind

Ilâveten: Spor ve Gençlik serisinden

BİR BOKS MAÇI

ŞEHREMANETİ

Tepebaşı Tiyatrosunda bu akşam saat 21,30 da Fazilet kuklası 3 perde nakleden: Mebrure Hurşit

Cuma matine saat 14,30 da

Ferah sinemada bu akşam

Mezeya balesi Voller akrobat numaralar, sanatkâr komen ya transformatör.

Filimde: Cazband kralıçası.

ŞEHZADEBASI

Türk sinema ve tiyatrosunda Her akşam komik Cevdet Bey temsilleri Anastas bale heyeti sinema, büyük varyeta, tiyatro ve saire. Dühuliye 20 kuruştur.

Yarın akşam MAJİK SİNEMASINDA

Halkımızın en ziyade sevdiği sinema yıldızları

RAMON NOVARO ve RENE ADORE

nin en son ibdaları olan

MEMNU SAADET

baştan nihayete kadar son derece merakaver çok kuvvetli bir dram.

İlâveten: RAMAZAN münasebetile her gün saat 16 30 matinesile suvarede ve cuma, pazar günleri saat 16,30 ve 18,30 matinelerile suvarede Londradaki Hypodrom ve Paristeki Olimpya artistlerinden beynelmilel şarkı ve dans yıldızı NATAŞA SOBINOVA harikulâde Iubiyatı ve Berlin Vintergartenin duosu BUDHEIMA ve SAFFANO nun esrarengiz denslar

ADELKİ MİLLAR ve MONNA MARİS

Yarın akşam

ASRÎ SİNEMANIN

irae edeceği

APAŞ

filminde arzı endam edeceklerdir. Bu muhteşem eser KADINLARILA SEFAHETLERİLE maruf BÜYÜK GECE BATAKHANELERİNİN KULİSLERİNDE cereyan etmektedir. Perde araların zengin varyete programı

Komedi Fransez Sosyetelerinden

MADAM SESİL SOREL

tahtı idaresindeki heyeti temsiliyeniu Gala müsamereleri 12 şubat çarşambadan itibaren.

FRANSIZ TİYATROSUNDA

başlayacaktır. İlk temsil olarak 12 şubat çarşamba akşamı

Alfons Dodenin şaheseri

SAPHO

13 şubat perşembe akşamı H. Sudermanın şaheseri

MAGDA

Biletler saat 10 dan 13 e ve 15 ten 21 e kadar satılmaktadır.

Önümüzdeki 8 şubat cumartesi akşamı saat 21,30da

FRANSIZ TİYATROSUNDA

Skala dö Milano tiyatrosunun meşhur muganniye

MATMAZEL **ADA SARI**

tarafından yegâne resitali verilecektir.

Piyanoda Madam ERİKA VOSKO tarafından refakat edilecektir.

Biletler saat 10 dan 13 e ve 15ten 21 e kadar satılmaktadır.

Harik, hayat, kaza ve otomobil sigortalarınızı Galatada Ünyon hanında kâin Ünyon sigorta kumpanyasına yaptırınız.

Türkiyede bilafasıla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.

Telefon: Beyoğlu -2 002

Soğuk algınlığı

Sancı veren, ihtikanı dem, kanı devrana getiren ve serî tesirî görünen

Sloans liniman

istimali ile zail olur ve sancılar sükûn bulur. Eczanelerde arayınız taklitlerindon sakınınız.

Dr. İhsan Sami

Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtatına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi karşısında No 189

İLÂN

Almanca istenografi ve daktilografiye mükemmelen vakıf bir kâtibeye ihtiyaç vardır. Galata Boz Kurt Han Orak müessesesine müracaat.

Birinci Ticaret Mahkemesinden: Galata'da Moskof hanında Osmanlı Bankası ardiyesinde mevcut müflis Darius Arditi Efendiye ait baskül, kereste, elek makinesi ve Samsunkârı sandık v hasırların 10 Şubat 930 Pazartesi günü saat 10,30 da mahallî mezkûrda satılacağı ilân olunur.

Doktor A. kutiel

Elektrik makineleriyle belsoğukluğu, idrar darlığı, prostat, ademiktidar, bel gevşekliği cilt ve firengiyi ağrısız tedavi eder. Karaköyde Börekçi firmı sırasında 34.

Milliyet„ in edebî romanı: 1

DÜĞÜN GECESİ

Bürhan Cahit

"Bu romandaki vak'a ve hadiseler tarihi belli olmıyan geriye ve belki de ileriye ait zamanlarda cereyan etmiş ve ya edecektir. **B. C.** „

ALTINPALASTAKİ BALO

t bir şimal rüzgârı Takseydanında nöbet bekliolis ve belediye memur- yüzünü haşlıyor, taksi eri muşambalarma sarılvolan başında bekleşi- ve ara sıra yağmur taserpeliyor. Hava çok arlıyacak.

akşam Altın palas otelicak salonlarında bir büalo var. Otelin mermer merdivenlerine geniş bir ferağan yol geçesi serilmiş.

Sırmalı elbiselerile iki Arap gelenlere kapıları açıyorlar. Antrenin ılık havasında biribirine karışmış keskin esans kokuları uçuşuyor.

Sekiz silindirli büyük ve şık otomobiller birer birer merdivenlerin önüne yanaşıyor. İpek etekleri yerlere sürünen güzel kadınlar kürklerine sarınıp birer tavus gururile ağır ağır içeri giriyorlar ve silindirli, makferlânlı erkekler siyah birer gölge gibi onları takip ediyorlar.

İki memur gelen ve hareket eden otomobilleri idare ediyor. Ve sağdan soldan, en yüksek markalı otomobiller mütemadiyen geliyor, taşıdıkları kıymetli vücutleri itina ile bırakıyor ve incisi boşalmış birer sedef gibi kenara çekiliyorlar.

Otelin holünde badiyelerinve kızgın güneşlerin hasretini çeken iki büyük hurma, medar âleminin iki garip mühaciri, hapsedildikleri bu ipek kaplı taş dıvarlardan şikâyet eder gibi yeşil kollarını . açmışlar, çöllerin sıcak rüyasını görüyorlar.

Dört büyük salona, çiçekler, elektrikler ve billûr kadehlerle süslü masalar yerleştirilmiş. Ortada bir meydan gibi vâsi dans yeri yeni cilâlanmış, üzerinde yürüyenleri dikkatli olmağa icbar ediyor.

Salkım salkım avizelerden dökülen göz kamaştırıcı aydınlıkta öbek öbek erkekler, demet demet kadınlara karışmış.. Holün geniş yapraklı ağaçlarla saklı bir köşesinde on sekiz kişilik mızıka klâsik havalara başlıyor. Ve büyük kapının iki kanadı her açılışta salona bir iki çift daha salıveriyor.

Saat on bir buçuğa doğru bütün salonlar dolmuştu. Kibar âleminin maruf kadınları ve aileleri bu her yıl "Kalem kurbanları„ menfaatine verilen büyük baloda toplanmışlardı..

Cazbandın dokuz kişilik ikinci grubu "Krepüskül" ismindeki Tangoyu çalıyordu. Mükemmel danseden bir çok çiftler kalktılar. . Bu arada iki salonun birleştiği noktada mükellef sekiz kişilik bir masada oturan Hale Hanımefendi de genç ressamlardan Şeref Beyle dansa başladı. .

Bu çok süslü masada tütün tüccarı Galip Beyin kartı vardı. Tütün kıralı ismi verilen Galip Bey baloda pek yalnız kalmamaları için dostlarından bir kaç kişiyi davet etmişti. Bu davet bir az da genç ve dans hevesiliği Hale Hanımefendinin arzusile olmuştu. Galip Bey dansetmiyordu. . İki seneden beri beraber yaşadıkları halde ya işlerinin çokluğu, yahut yaşının kırkı geçkin bulunuşu onu genç kadına dansta arkadaş olacak kadar tempo öğrenmekten menetmişti.

Tütün kıralı çapkın bir adamdı. Şimdiye kadar en güzel, en maruf kadınlarla senelerce yaşamıştı. Yılda iki seyahat yapan Tütün kıralı yaşamasını bilir adamdı. O kadar biliyordu ki şimdiye kadar bir çok dostları, ailesi onu evlendirmek istedikleri halde razı edememişlerdi.

Tütün kıralı, leziz etli keklikleri pençesine almak için yükseklerde dolaşan bir şahin gibi öyle zengin bir bekâr hayatı geçiriyordu ki yukarı sınıfın yetiştirdiği en güzel kızlar ve kadınlar bu göz kamaştırıcı tuzağa seve seve düşüyorlardı. Her yıl bir Avrupa seyahati, mükellef bir apartıman, lüks bir otomobil, mütehassıs hizmetçiler ve daima (çek) le yapılan geniş masraflar kibar bir kadının ruhunu gıcıklıyacak şeylerdir.

Ve Galip Bey artık açılan başına, yürüyen yaşına rağmen daha iki yıl evvel "Hale" yi de arzularına rametmişti. . Avrupada ikinci derecede bir siyasî memurun kızı olan bu güzel mahlûk on sekiz yaşına kadar Paris, Viyana ve Roma gibi en büyük şehirlerde yaşamış, zevki incelmiş, fikri açılmış, taşkın ruhlu bir kadın olmuştu Bir sefaret kâtibile evlenmişti. Fakat onun yüksek arzularını yapmak için ne kocasında ne babasında kudret yoktu. En yüksek hayat sahnelerini gören ve imrenen genç kadının ruhunda teskini müşkül bir ihtıras vardı. . Babasının ve kocasının siyasî mevkileri onu her memleketin en yukarı sosyeteleri içine sokuyor, fakat maddî mahrumiyetleri oralarda görüp te yapamadığı şeylere mütehassir bakıoyrdu.

Genç kadın yirmi yaşının en hararetli ve arzulu zamanında "Viyana" ya bir iki milyonluk bir tütün işi için gelen Galip Beyle tanıştı.

Tütün kıralı Avusturya reji idaresine o sene hemen hemen kendi namına toplattığı Samsun ve Taşova mahsulünü tamamen sattığı gün Konsolosane ve Sefaretane erkânına Kontinantal salonunda bir ziyafet verdi ve gece Operaya götürdü.

Tütün kıralının şöhretini işiten ve servetinin derecesini gözlerile gören (Hale) bu ideal erkeğin gösterdiği alâkaya iltifatla mukabele etmekten kendini alamadı. Ve mütekabil arzular kısa bir zamanda meyvelerini verdi. Galip Bey İstanbula avdet için Viyanadan hareket ettikten üç gün sonra Hale de İstanbulu özlediğini söyliyerek Viyanayı terketti. Konvansiyonel Peşteden geçer

(*Bitmedi*)

Poliste

Dolapderedegüpegündüz bir karmanyola vak'ası

İki meçhul şahıs fırıncı Hakkı B.in 1300 lirasını nasıl gaspetti?

Polis Hulûsi Efendi sevgilisi Fatmayı kıskançlık yüzünden nasıl öldürdü?

Dolapdere'de evelki gün bir karmanyolacılık vakası olmuş ve sabık ekmekçiler cemiyeti reisi İsmail Hakkı B. in 1300 li-

Tecavüze uğrayan fırıncı İsmail Hakkı Bey — *Karmanyolanın nasıl yapıldığını anlatan Recep ef.*

rası iki meçhul şahıs tarafından karmanyola suretile aşırılmıştır. İsmail Hakkı B. in biraderi Recep Ef., kardeşinin başından geçenleri şöyle anlatıyor:

"—Kardeşim gündüz saat bir buçukta Dolapdere'deki bir fırından, Galatada bir tüccara verilmek üzre 1300 lira alıyor. Fırından ayrıldıktan sonra tenha bir sokaktan geçmekte iken karşısına iki meçhul adam çıkarak ellerindekî silâh ve usturpalarla hücum ediyorlar. Biraderim kendisni müdafaa etmek istiyor. Bunu üzerine meçhul adamlar ellerindeki usturpalarla başına vurarak bayıltıyorlar, ve sımsıkı bir suretle paraları tuttuğu elini kesmek suretile paraları alarak kaçıyorlar. Görenlerin söylediklerine nazaran meçhul şahıslar Tarlabaşı taraflarına doğru firar etmişler. Hâdiseye şahit olan bir garson meçhul şahısları tanıdığını iddia etmiştir. Zabıta tahkikat yapmaktadır.

—o—

Şişli cinayeti nasıl oldu

Evelki akşam, Şişli'de İskender oğlu sokağında 93 numaralı evde bir cinayet olmuş ve Şişli polis mevkii hademesinden Fatma H., Pangaltı polis merkezi mürettebatından Hulûsi Ef. tarafından katledilmiştir. Ayni evde kiracı olarak bulunan hamal Selim ağa vakayı şöyle anlatıyor:

"— O gün ben yukarıda oturmakta iken aşağıdan bir gürültü oldu.Beni çağırıyorlardı.Koş, Fatma ablam ağlıyor diye... Lâmbayı alarak aşağıya indim. Fatma yerde yatıyordu. "Bana su verin" diyordu. Yaralıydı. Hemen merkeze haber verdim. Polisler geldiler, Etfal hastahanesine kaldırıldı. Fakat fazla kan kaybettiğinden öldü."

Yaptığımız tahkikata nazaran Fatma H., Hulûsi Ef. nin metresidir. Hulûsi Ef. o gece eve geldiği zaman yabancı bir adamla karşılaşmış, bu yüzden Fatma ile aralarında kavga çıkmış ve Hulûsi Ef. tehevvürle yabancasını çekerek metresini vurmuştur.

Hadiseye müddei umumî muavini vaziyet etmiş ve beşinci müstantik tarafından polisin sevkifi için tevkif müzekkeresi tesilmiştir. Polis tevkif olunmuştur.

—o—

Cereyana kapılmış

İran bandıralı Tahran vapuru; suların cereyanına kapılarak Kadıköy elektirk kablosuna takılmış, cereyanın inkıtaına sebebiyet vermiştir.

—o—

Otomobil kazası

1870 numaralı otomobil Sirkeciden geçerken Dikran ismindeki bir şahsın mecruhiyetine sebebiyet vermiştir.

—o—

Zaruret yüzünden intihar

Kadıköyde İbrahim Ağa mahallesinde oturan tornacı Reşat Efendi, zaruret saikasile tentür diyot içerek intihara teşebbüs etmiş ve tedavisi için Tıp fakültesine kaldırılmıştır.

—o—

Tramvayda yankesici

Cumhuriyet gazetesi muharrirlerinden Orhan Beyin refikası Madelet Hanımın 10 lirası tramvayda pantuflacı Muzaffer isminde bir kadın tarafından aşırılmıştır.

—o—

Denizden çıkarılmış amma ...

Gece saat 2 de köprünün Üsküdar vapur iskelesinden Nigara isminde, 62 yaşında bir adam denize düşmüş kurtarılmış, hastaneye nakledilirken ölmüştür. Bu adamın şu dökmek üzre iskeleye gittiği anlaşılmıştır.

—o—

Ufak tefek hırsızlıklar

1 — Meçhul bir şahis, Tahtakalede tüccar Mehmet Efendinin 150 lirasını dolandırmıştır.

2 — Unkapanımda Haydar mahallesinde 10 numaralı eve meçhul bir hırsız girmiş, birçok eşya çalıp savuşmuştur.

3 — Galatada avukat Mois Efendinin yazıhanesinden bir yazı makinesi çalınmıştır.

—o—

Çantası aşırılmış

Şehzadebaşında Reşit Paşa sokağında oturan Emetullâh Hanım gece evine gelirken meçhul bir şahıs tarafından içinde 30 lira bulunan çantası aşırılmıştır.

Yağlar hakkında rapor hazırlandı

Son zamanlarda yağlar çok bozulmuş, yenebilecek bir yağ bulmak müşül olmuştur.

Aldığımız malûmata nazaran Ticaret Odası tarafından bu hususta bir rapor hazırlanmaktadır. Rapor için tetkikat yapılırken yağların patates katılırak tağşiş edildiği tesbit edilmiştir.

Bir İtalyan vapuru battı

BARİS, 3. A. A. — Brioli namında bir İtalyan vapuru Runik'de bir kayaya çarparak batmıştır. İki kişi kaybolmuş, üç kişi yaralanmıştır.

Umumî içtima

LONDRA, 4. A. A. — Bahrî konferansın bu sabah Saint James sarayında aktettiği umumî içtimada, elyevm Pariste bulunan M. Tardieu ile M. Briand müstesna olmak üzre, bütün murahhas heyetlerin reisleri dominyonların mümessilleri ve birçok mütehassıs aza hazır bulunmuşlardır.

Japonya hükûmeti elyevm mâlik bulunduğu tahtelbahir kuvvetinin herhangi bir suretle azaltılmasına muariz bulunmaktadır. Bununla beraber devir ve nakil usulünün hafif kruvazörler ile torpito muhriplerine tatbiki hususunda İngilterenin ileri sürdüğü fikir ve noktai nazarları terviç etmektedir.

Bugünkü içtimadan maksat Fransanın uzlaşma teklifi ile İngilterenin mükabil tekliflerinin tetkik ve müzakeresinden ibarettir.

Devredilecek ihtıra beratı

Dikiş makineleri yapmak ve motör ile müteharrik dikiş makineleri istihsal etmek için onbeş sene müddetle 2972, 2973 numerolar tahtında ve 14 Şubat 1920 tarihinde Sanayi Müdüriyetinden iki kıt'a ihtira istihsal kılınmıştı. Mezkûr ihtiralar bu kere furuht veya ahere icara verileceğinden iştirasına veya isticarına talip olan zevatın İstanbul'da Yeni postahane arkasında Türkiye hanında 18-22 numerolarda mukim vekili ISTOK Efendiye müracaatları.

SPOR

KüçükKemal-Karpen

En iyi boksörümüz bu Cuma Romanya şampiyonile mühim bir maç yapacak

Galatasaray'in davetile spor muharriri ve fotografçı arkadaşlar, bir kaç boksör, klübün salonunda çaylarımızı içerken bu toplanmanın ve önümüzdeki mühim boks maclarının organizatörü olan Eşref Şefik Bey izahat veriyor. Avrupa ve Amerika boks hayatile boksörlerinden bir sürü misalleri ihtiva eden bu izahatın en mühim yerlerini tesbit etmeden evvel ufak bir nokta: Eşref Bey konuşurken fransızca kelimelerden mebzulen istiane ediyor. O kadar ki kendisini bir Fransız işitse mutlaka: "Bu adam Fransızca konuşurken acaba sözlerine neden yarı yarıya Türkçe karıştırıyor?" diye merak edecektir.

Eşref Bey bizlere evvelâ orada bulunan boksörleri tanıttı: Fransız Franki Marten, küçük Kemal Mulâdoviç, Saranga. Yani önümüzdeki maçların mühim simaları. Aralarında, dün de yazdığımız gibi henüz gelmemiş olan — Romanya şampiyonu Karpen yok.

Eşref Bey hulâsatan dedi ki:

"Maksadimiz boksu tamim etmektir. Her hangi bir sporu, sporcu yapmaz, seyirci yapar. Bunun için de boksun seyircisini arttırmalıyız ki boks taammüm etsin. Dikkat ettik ki yerli iki boksör arasındaki bir maç, bir boksörümüzün bir ecnebi ile yaptığı maçtaki kadar seyirci bulamıyor. Bunun için salonumuz kâmilen dolduğu takdirde ancak masrafımızı çıkaracağımızı bildiğimiz halde fedakârlık yapıp geçenlerde gene şehrimizde yaptığı maçta üçüncü ravuntta Saranga'yı nakavt eden Fransız Franki Marten ile onun talebesi ve Romanya şampiyonu olan Karpen'i getirtmeğe karar verdik ve teşebbüsümüzde muvaffak olduk. Maçları, heyecanı arttırmak için tiyatro sahnelerinde yaptırmayıp usulünde bir ringi havi olan jimnastik salonumuzda yaptıracağız. Şunu da kaydedeyim ki Galatasaray boks maçları organizasyonunu inhisar altına almak fikrinde değildir. Ciddiyetine emin olabileceğimiz bir programile kim isterse bize müracaat etsin; salon ve ringimizi memnuniyetle verir ve organizasyonuna her suretle yardım ederiz, yeter ki boksu terakki ettirecek hareketler yapılsın.

Mulaaov

Tertip ettiğimiz maçlar şöyledir:

7 Şubat: Küçük Kemalle Romanya şampiyonu Karpen.

21 Şubat: Saranga ile Fransız Franki Marten.

2 Mart: Mulâdoviç ile Saranga—Franki Marten maçının galibi".

Büyük sokak koşusu

Avrupa'da şekil şekil sokak koşuları, sık sık tekerrür eden faaliyetlerdendir. Atletizm Heyetinin idare ve kontrolü altında memleketimizde ilk defa olarak böyle bir koşu tertip edilmiştir. Bu Cuma saat on birde yapılacak olan bu koşunun şekli şudur: İştirak edecek her takımı iki kişiden mürekkeptir. Galatasaray klübünden hareket edecek olan ilk koşucular muayyen yolu takiben "Akşam" matbaasına gelerek ellerindeki bayrağı orada bekleyen arkadaşlarına vereceklerdir. Bayrağını alan her ikinci koşucu derhal hareket ederek Galatasaray klübüne gelecektir. Azimet ve avdeti ilk yapan takım tabiiatile müsabakayı kazanmış olacaktır.

Şimdiy kadar koşuya iştirak etmek üzre kaydedilen klüpler şunlardır:

1 — Taksim Yeni Yıldız	8	takım.
2 — Beşiktaş	6	„
3 — Galatasaray	4	„
4 — Fenerbahçe	4	„
5 — İstanbul Spor	3	„
6 — Kasımpaşa	3	„
7 — Rober Kolej	3	„

Bu suretle iştirak edecek takımların adedi 31 yani 62 koşucudur.

—o—

Muhtelit maçlar

Futbol Heyetinden: 7/11/930 İstanbul Muhtelitleri maçları:

1 — Esamisi aşağıda yazılı idmancıların spor levazımatını hâmilen gösterilen saatlerde Taksim Stadyumunda hazır bulunmaları tebliğ olunur.

2 — Gelmiyen idmancılar iki resmi müsabakadan menolunacaklardır. Saat 12,30 da: Şevket; Zeki, Şevki (Altmordu Hilâl); Bahri, Lûtfi, Kâmil (Kumkapı Topkapı); Sabri, Müeyyet, Murat, Davut (Süleymaniye) Mahmut, Neşet, Ferit (Kasımpaşa Eyip); Enver, Şadi (Beylerbeyi).

Saat 14,30 da: Rıza, Kadri, Fikret, Alâettin (Fenerbahçe); Rasim, Suphi, Burhan, Nihat, Mehmet Salim, Kemal Şefik (Galatasaray); Nafi, Hüsnü, Hayati (Beşiktaş); Refik, Hayrı Ragıp (Vefa).

—o—

Güreş heyetinden:

1930 senesi İstanbul mıntakası tecrübesiz güreşçilerin birinci teşvık müsabakaları 6 Şubat 1930 Cuma günü Cumhüriyet Halk Fırkası Beyoğlu kaza merkezindeki mıntaka güreş salonunda saat 14,30 da başlıyacaktır.

1 — Tartı müddeti 12 den 14 de kadardır. Bu saatten sonra gelenler müsabakalara iştirak ettirilmez.

2 — Müsabıkların tam mayyo ve güreş ayak kabısile müsabaka yapmaları meşruttur.

3 —Her güreşçi cıplak olarak tartılacaktır.

Adliyede

Sahtekâr mahkemede

Mahmut Ef. hakkında tahkikat

15 şikâyet tesbit ve tahkik olunmuştur

Gazete idareleri ile bir çok müeessesat namına dolandırıcılık yaptıkları için tevkif olunan Mahmut Saim ile şeriki Sadi Efendiler hakkındaki müstantiklik tahkikatı nihayet bulmuştur. Bu husustaki lüzumu muhakeme kararnamesi yapılmaktadır. Diğer taraftan her iki maznun tahliye talebinde bulunmuşlar ve bu talepleri reddolunmuştur. Mahmut Saim ile Sadi Efendiler aleyhinde dolandırıcılıktan 15 kadar şikâyet tesbit ve tahkik olunmuştur. Üçüncü ceza mahkemesinde dün bu Mahmut Saim hakkında bir sahtekârlık davası rüyet olunmuştur. Maznun kendisinin sahtekâr olmayıp ilânat acentası olduğunu söylemştir. Nedime Hanım ismindeki şahit de maznunun tüccar olduğunu söylemiştir. Mahkeme Sadi Ef. isminde bir şahidi celbe lüzum gösterdi.

Fakat şahit Sadi'nin maznun ile birlikte mevkuf olup ayrı bir hadiseden maznun oldukları ve Nedime Hanımın da bunların şerikleri olduğu anlaşılmıştır. Mahkeme bu garip davayı rüyet için müstantiklikten bu dosyanın celbine karar verdi.

Seyrisefainde

Sadullah Beyin beyanatı

Seyrisefain müdürü Sadullâh B. atidekı beyanatta bulunmuştur:

"— Son zamanlarda acentalarımız arasında ihtilâs yapanlar olduğu doğru değildir.

Geçen sene Çanakkalede bir acentanın suiistimali görülmüştü. Derhal değiştirdik, yerine başkasını koyduk son zamanlarda buna benzer bir vaka yoktur.

Bir gazete havuzlar hakkında bir haber yazmış, güya Teofilgotye vapuru havuza girerker kaza geçirmiş. Teofil Gotye havuza girmeğe cesaret edememiştir, binaenaleyh bir kaza geçirdiği vaki değildir.

Havuzlarımız her gün inkişaf ediyor. Eldeki istatistikler her sene havuzlarda tamir gören vapurların adedinin arttığını gösteriyor.

Geçen sene havuzlarda 205 vapur tamir görmüştür. Bunların arasında 26 ecnebi vapuru vardır.

Eskiden havuzlarımızda ecnebi vapuru tamir görmezdi. Liman faaliyeti artarsa tabiî havuzların faaliyeti de artacaktır.

Trabbusta

GARP TRABLUSU, 3. A.A. Dük dö Pouille'un kumandası altında bulunan sahra kuvvetleri 180 kilometrelik bir yürüyüşten sonra Ubariou mevkiini işgal etmişlerdir.

Ticaret odası ve sanayi erbabı

Odada sanayi mümessillerinin azlığı neden?

Ticaret odası meclisinde sanayi erbabını temsil eden âza mıktarının azlığı bazı itirazları mucip olmaktadır. Şanayi birliği bu meclisin âza mıktarının yarısı sanayi mümessilleri olmasına taraftardır.

Buna sebep olarak ta Odada sanayi işlerine lâyık olduğu ehemmiyetin verilmediği ileri sürülmektedr.

Ticaret Odası erkânından bir zat bu iddiaların varit olmadığını söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:.

— Ticaret odası sanayi mesailini, diğer işleri gibi takip etmektedir. Sanayii temsil eden meclis âzasının tezyidi için Oda nizamnamesinin tadili lâzımdır.

Bu nizamnamenin (37) nci maddesi mucibince Oda meclisinde ihracat ticareti (10), ithalât ticareti (8),bankalar (2) sigora (1), deniz ticareti (4), ve sanayi (5) ile temsil edilmiştir. Bunun değiştirilmesi için ortada bir sebep olmadığı kanaatindeyiz.,,.

Ne Gaflet!

Posta idaresi ilânlarında görülen garip başlık

Dün postahaneye bir mektup vermeğe gitmiştik. Büyük salondaki iki küçük vitrinde kaybolan veya sahipleri bulunamıyan mektupların listesi yazılı ilânlar nazarı dikkatimizi celbetti.

Bu ilânlar Türk harflerile yazılmıştı ve tarihleri de yeni idi. Fakat bu ilânların baş tarafında eski arap harflerile yazılmış bir ibare görünce hayret etmekten kendimizi alamadık ve gözlerimize inanamadık. Eski harflerle yazılan garip ibare şudur:

Devleti aliyei Osmaniye Posta idaresi.

Bunu okuduktan sonra kendi kendimize sorduk: Aceba Posta idaresi Türkiyenin "Osmanli"olmadığını bilmiyor mu? Yapılan muazzan inkilâptan haberdar değil midir?... Ne gaflet.

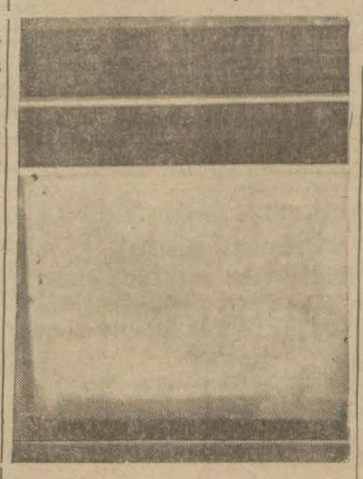

Yeni neşriyat:

artist

Sinema yıldızlarının doğrudan doğruya Amerikadan getirilmiş en son resimlerinden enfes bir kolleksiyona sahip olmak isterseniz yeni çıkan Artist mecmuasını almız.

Casus mektebi

Yeni kitaplar

Yazan: İskender Fahrettin

Akşam gazetesinde tefrika edilen "Casus Mektebi" romanı ahiren kitap halinde intişar etmiştir. Bu eseri karilerimize tavsiye ederiz.

Hayat

Bir müddetten beri çıkmakta olan hayat mecmuası bundan böyle Celâl Nuri Beyin idaresi altında çıkacaktır. Bu yeğâne fikir ve edebiyat mecmuasının müdürlüğünü deruhte eden Celâl Nuri Bey mecmuanın yazı siyaseti hakkında şu izahatı vermiştir:

"— Hayat yüksek kültürü muhafaza etmekle beraber, yazıları ihtisas yazıları olacak değildir. Karileri hiç olmazsa orta tahsil görmek lâzımdır.

Deli rolü yapan cani

Pehlivan Mahmut Tıbbı adliden kaçtı fakat gene yakalandı

Sözde deli Mahmudun hademeyi igfal ederek kaçtığı Tıbbı adli bina

16 ağustos 929 gecesi Koskada bir cinayet olmuş ve Mahmut pehlivan tarafından Rüstem katil ve Osman'da cerhedelmiştir. Mahmut pehlivan cinayeti yaptıktan sonra işi deliliğe vurarak cezadan kurtulmak istemiş ve deli rolü yapmıya başlamıştı. Mahmut rol icabı şakal koyuvermiş, ilâhi söylemiye, dualar okumıya savaşmıştı. Mahkemeye çıktığı gün hakimin önüne kanlı çeketlerini atmış deliliğine herkesi inandırmak istemişti. Mahmut bütün bunlarda muvaffak olamamış ve Tibbı adliye sevkedilmişti.

Mahmut geçen sabah nezarete memur hademeyi hernasılsa iğfal etmiş ve Tıbbı adliden firar etmişti.

Mahmut Tevfikhaneden her çıkacağı gün bir kaç kat çamaşır giyer ve arkadaşlarına:

— «Hakkınızı helâl edin» dermiş... Bunlar Mahmudun ötedenberi firara fırsat aradığı göstermektedir.

Mamafi Mahmut pehlivanlıliği gibi firarını da becerem

Deli Mahmut

miş ve Tıbbı adliye tekrar gitirilmiştir. Mahmut pehlivan bu firar ile yeni bir delilik ese göstermek ve doktorları kandırmak istediği tahmin olunmaktadır.

"Milliyet,, In eğlenceleri

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									

B	A	K	İ	R		T	E	N
A	N	A		E	K			A
N		N			A	D	A	M
Y	A		B	Ö	N		K	
O	Y	M	A		A	Ş	I	K
	A		Y	A	T		L	A
Y		T	A	S		D		T
A	Z	A	T		T	A	Z	I
Ş		M		S	A	G	I	R

Bugünkü yeni bilmecemiz

SOLDAN SAĞA:

1 — Su (2). Vermek (3). Nota (2).
2 — Lezzet (3). Yemeğe tat veren (3).
3 — İstifham (2). Azamizdan biri (2).
4 — Futbol takımı (3). Peygamberlerden biri (3).
5 — Çorba içilen alet (5).
7 — Katre (4). Ana (4).
8 — Ayı yuvası (2). Kapı (3). Yama (2).
9 — Yoksuzluk (5).

Dünkü bilmecemizin halledilmiş şekli

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Beygir (2). Tanıtmak (6).
2 — Müessis (4). Zaman (2).
3 — İhtiyat (6).
4 — Çocuk doğurtan (3).
5 — Seyretmek (6). Sallandır (2).
6 — Kalın kumaş (3).
7 — Öğüt (6).
8 — İslâk (4). İstifham (2).
9 — Arkada kalan eser (2). Çinko (6).

Fatih dairesinde

Fatih dairesinde nikâhları icra edilenlerin esamisi şunlardır:

Nureddin B. ile Elmas H; Suat B. ile Mediha H; Adnan B. ile Feride H; Hasan ef. ile Münevver H; Necmettin ef. ile Leman H; Osman B. ileMürüvvet H; Yakup ağa ile Ayşe H; Agop ef. ile Elms H;Yasef ef. ile Zafiro H.

Mustafa Ef. ile Pembe H., Osman Ef. ile Fatma H., İrfan Ef. ile Merzuka H. Süleyman Ef. ile Ayşe H., Halil Ef. ile Emine H., Hasan Ef. ile Nazmiye H., Agop Ef. ile Elmas H., Şemon Ef. ile Ester H., Mihal Ef. ile Aleksandra H.

—o—

Beyazıt dairesinde

Beyazıt dairesinde nikâhları icra edilenlerin esamisi berveçhi atidir:

Mehmet Nebil ef. ile Ayşe H; İbrahim ef. ile Elmas H; İbrahim ef. ile Mes'ude H; İsmail ef. ile Ferah H; Artin ef. ile Bercuhi H; Boğos ef. ile Haygazohi H.

Darül'aceze müdürlüğünden:

Darülâcezeye bir senede muktaz takriben 4000 atik kıye sabunun 26 Şubat 930 tarihinde kapalı zarf usulile ve defaten teslim şartile münakasası icra olunarak saat on dörtte tekliflnameler açılacaktır. Taliplerin yüzde yedi buçuk teminat akçelerile yevmi mezkûrde şartnameyi okumak için her gün Darülâcezeye müracaatları.

İstanbul Mahkemei Asliye Birinci Ticaret Mahkemesinden:

11/11/929 tarihinde mahkemece ilânı iflâsına karar verilmiş olan Mustafa Şemun Efendiye ait Balıkpazarında kâin maksudiye hanında 17 numerolu yazıhanede mevcut eşyanın bilmüzayede satılmasına karar verilmiş olduğundan müzayedeye iştirak etmek istiyenlerin satış günü olan 9 Şubat 930 tarihine müsadif Pazar günü saat 10 da mahalli mezkûrda hazır bulunmaları ilân olunur.

İst. Üçüncü Hukuk mahkemesinden:

Müddei: Evkaf idaresi tarafından müddeaaleyh Petro Efendi aleyhine ikame olunan teffiz davasından dolayı icra kılınan tahkikat sırasında müddeaaleyh Petro Efendinin 22 seneyi mütecaviz bir zamandanberi hayat ve mematı meçhul bulunduğu ve nereye gittiği malûm olmadığı namına tastir kılınan davetiye zahrına müşairi tarafından verilen meşruhattan anlaşılmış olduğundan kanunu medeninin (32-ci) maddesine tevfikan Petro Efendi hakkında malûmatı olanların ve berhayat olup ikamet gâhını bilenlerin tarihi ilândan itibaren üç ay zarfında mahkemeye haber vermeleri icabeylemiş olmasına binaen her üç ayda bir tekrar edilmek üzre bir sene müddetle ilânın devamına karar verilmiş olduğundan ilânı keyfiyet olunur.

konomi

niz ticaretimiz hakkın-a bir rapor hazırlandı

ısal programına dair sanayi bir-i tarafından hazırlanan rapor

caret Odası tarafından deniz ticaretindeki rekabeti orta-ıldırmak için bir rapor hazırlanmıştır.

ün millî vapurculardan bazıları Odada toplanarak bu ra-çözden geçirmiştir.

nayi birliği tarafından is-programı hakkında bir hazırlanmış ve raporu İk-rekâletine takdim etmek Kâzım Zıya Bey dün An-a gönderilmiştir.

or geçen gün sanayi bir-e toplanan 200 fabrikatö-menniyatını ihtiva et-dir.

por bilhassa şu noktaları etmektedir:

Avrupa rekabeti karşısın illî sanayi. Avrupanın ce-rmayesi karşısında sana-in rekabet edebilmesi i-shilât ve teşvikat gösteril

Stok Memleketimize di-emleketlerde satılmıyan ilemiyen eşyayı ithâl edi ve stok yapıyorlar.

Muamele vergisi. Prim naye bu verginin tesirle-âle için kâfi değil.

porun bu kısmında bütün iirsizin vaziyeti hazırala-âsa edilmekte ve bilhassa gümrük tarifesinin yalnız kumaşları himaye eder vette olduğu kaydedilmek

porda muamele vergisi-eşviki sanayi kanununda le eden sınai müesseseler aldırılması da temenni ektedir.

—o—

heyet Kâzım Pş. ni ziyaret edecektir

ığımız malûmata naza-illî sanayi birliğinden bir perşembe günü B. M. si Reisi Kâzım Paşa Haz-ini ziyaretle memleket sa hakkında bazı maruzâtta acaklardır.

—o—

yada şark panayırı

alyada Bari şehrinde Ey-altısında büyük bir şark yırı açılacaktır. Eylülün e kadar devam edecek o-u büyük panayıra bütün milletlerinin iştirakini te-min için çalışılmaktadır.

Bu sergi 150 bin metro mu-rabbaı genişliğinde olacak ve rağbet görürse her sene açıla-caktır.

—o—

Bakkallar kooperatifinin makarnaları

Bakkallar kooperatifi evvel-ce makarna çıkartabilmek için bir makarna fabrikasile uyuş-muştu. Fakat kooperatif sonra-dan bundan vazgeçmiştir. Bu-nun başlıca iki sebebi vardır.

1 — Fabrika sahibi satışta çok fazla kâr istemiştir.

2 — Emanetle kalite hususun da uyuşulamamaıştır.

—o—

Yapağı fiatleri

Son zamanlarda cihan yün piyasası mütemadiyen düşmek tedir. Bu yüzden yapağı sahip-leri az çok müteessir olmakta-dır.

—o—

Muamele vergisi

Muamele vergisinin tarzı ci-bayeti bazı tüccarlar tarafından anlaşılmamaktadır. Bunun için ithal, imâl, beyi füruht veya ihracından yalnız biri inhisar altında bulunan maddeler ithal imal, furuht veya ihracında mu amele vergisine tabi olmadığı alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

—o—

Borsada vaziyet

Dün borsada İngiliz lirası 1035,5 kuruşta açılmış ve açıl-dığı dakikadan itibaren düşme ğe başlayarak 1033 kuruş otuz parada kapanmıştır.

Liret 8,98,5 Altın 917 kuruş-lardan muamele görmüştür.

—o—

İhracat eşyamız

Ticaret Odası ticaret rapor-törü Hakkı Nezihi Bey tarafın dan ihracat eşyamızda istandar dizasyon hakkında bir rapor ha zırlanmıştı. Dün alâkadarlar-dan mürekkep bir heyet topla-narak raporun bir kısmını tet-

hhıye vekilinin beyanatı

Birtnci sahifeden mabait

fet olduğu için her memle bununla meşguldür ve biz böyle ve muazzam millî mü lelerden çıkmış olmamız-pek çok zaman geçmemiş makla beraber, diğer bir-karışık sıhhî ve içtimaî me er arasında bununla da me olmaktayız. Nihayet, ilk olmak üzre bütçemizde bir m mücadelesi faslı açıla-aldığımız tahsisat ile, Bur-e Ankarada her türlü ve-ile mücehhez iki verem mü le dispanseri açmak üze-z. İstanbulda hükûmete ait verem mücadele dispanseri, altı senedenberi ifayi vazi-etmektedir. Cemiyetlerin ımı suretiyle yapılan işler aşkadır. Bütün bu mesaisi-hedefi, veremden halkı ko-ağa matuftur ve bu dispan ier, yeni mücadele merkez-hastalığın vaktile teşhisine astanın kendisini ve etrafı eremhastalığı hakkında ten dereksirayet tehlikelerini a mağa mahsustur. Bütün dü da da yapılan şeyler bunlar ve hiç bir memleket, bu-kü teşkilâtlarına bir günde l olmamışlar, senelerce ça-rak bin menbadan varidat inine uğraşarak, yavaş ya-bu gayeye erişmişlerdir. u da söylemek isterim ki, upa ve Amerika memleket-nin bugün hayret nazarımı-elbeden sanatoryom, dis-ser ve saire gibi tedavi ve adele müesseselerinin yüz biri bile hükûmetlere ait de-lir. Bunlar ya hususî şahis-ve şirketlere veya cemiyet-aittir. Onun için bin türlü yaca çare bulmağa uğraşan bu yolda da müspet iş gör-meğe çalışan hükûmetimizi ve Vekâleti tahtie etmeğe sebep görmüyorum.

Şunu da ilâve edeyim ki, memleketimizdeki verem vefi-yatı bazı aceleci muharrirlerin yazdıkları gibi değildir. Gaze-telerden biri geçen gün İstan-buldaki senelik vefiyatın beş bine baliğ olduğunu yazıyordu. Halbuki İstanbuldaki senelik verem vefiyatı iki bini bile bul maz ve son seneler zarfında bü tün memleketin verem vefiyatı azalmak istidadını göstermekte dir. Biliyorsunuz ki bu sene Büyük Millet Meclisinde büyük bir kanunumuz müzakere edil-mek üzeredir.

Bu umumî hıfzıssıhha kanu-nunda verem mücadelesi için de ayrı bir fasıl vardır. Şimdiye kadar bu husus bir esası kanu-niye istinat etmediği için, istih-bar ve saire gibi mücadelenin esasını teşkil eden cihetleri te-min edemiyorduk. Bu cihet bir kanunla temin edildikten sonra vazifemiz biraz daha kolaylaşa-caktır.

Verem mücadelesinin ayni za manda bir refah ve irfan mese-lesi olduğunu da unutmamak lâzımgeldiğini evvelce bir ker-re daha söylediğim gibi, bu mü nasebetle de söylemek isterim. Avrupa ve Amerikada son za-manlarda Verem vefiyatında görülen tenakusun, münhasıran yapılan mücadele tedbirlerin-den mi ileri geldiği, yoksa son otuz, kırk sene zarfında bu memleketlerde görülen çok bü-yük ve umumî refah neticesi mi olduğu hâlâ münakaşa edil-mektedir. Umumî harp esnasın da, bu harbe iştirak eden mem-leketlerde verem vefiyatının birdenbire otuz sene evvelki de receye kadar yükselmesini çok şayanı dikkat görürüm: Her-halde memleketimizde imkân nisbetinde almacak mücadele tedbirleriyle sulhün teessüsün-denberi görülen refah ve hayat şeraitindeki değişikliğin bizde de eyi neticeler vereceğine kuv vetle eminim. Yalnız şunu da bilmeli ki hıfzıssıhha tedbiri semeresini ancak uzun seneler sonra gösteren en nankör işler zümresindendir. Ve bilhassa bu sahada çok sabır lâzımdır. O-nun için bu hususu gündelik mesele halinde münakaşa eden lere de sabır tavsiye ederim.

Vekâletimiz, ittihazı iktidarı dahilinde bulunan tedbirleri haddî âzamîde yaptığına kani-dir.

MİLLİYETİN ŞEHİR HABERLERİ

Emanette

Asrî tiyatro

Tanzim edilen muka vele müsveddesi

Berayi tasvip Cemiyeti Belediyeye verildi

Şehrimizde asrî tiyatro, han ve hamam gibi şeyler yapmak üzre Emanete müracaat eden Alman grubu ile Emanet arasında tanzim edilen mukavelename müsveddesi tetkik edilmek üzre Cemiyeti belediye Kavanin encümenine gönderilmişti. Encümen tetkikatını bitirmiş ve heyeti umumiyeye sevketmiştir. Cemiyeti belediye bugün toplanarak mukavelenameyi tetkik ve müzakere edecektir. Mukavelename kesbi kat'iyet ettikten sonra yapılacak inşaatın yerleri tesbit edilecek ve inşaata başlanacaktır.

Metruk emval

(1 inci sahifeden mabait)

Fakat ahiren çıkan Temlik kanununun yedinci maddesinin tefsiri mucibince bu gibi firar ve tegayyüp eden eşhasın tas-fiye kanunlarına tevfikan vazı-yet edilmiş ve edilecek olan em vali gayri menkulelerinin hüküm-men tahakkuk edecek müsta-haklarını Şurayı devletten bir karar sadır olmadıkça aynen i-ade edilmiyecek ve emlâk ye-rine (331) senesindeki mukay-yet kıymetleri tediye edilecek-tir.

Bu suretle metruk emvali gayri menkulenin istihkak da-valarının rüyeti Devlet şurası-na tevdi edilmiş olup bu kabil istihkak davaları için artık ma-hakime müracaat edilmemekte-dir. Evvelce kat'iyet kespetmiş ilâmlara tevfikan icra tarikile eshabına veya vekillerine iade ve teslim edilmiş emval hakkın da Tapu dairelerince tashihi kayt muameleleri icra edilenler için hazinece müdahale edilme-mektedir. Ancak Tapu idaresin ce tashihi kayt muamelesi ya-pılmamış olanlara, (331) sene-sindeki kıymeti mukaddereleri hazine tarafından tesviye edil-mek üzre, vaz'ıyet edilerek ida re olunmaktadır.

Bütün emvali metrûke mik-tarı hakkında henüz bir istatis-tik yapılmış değildir. Bu husus-ta tetkikat yapılmaktadır. Em-vali metrûke miktarı (10,000) kadar olduğu tahmin ediliyor.

Mükerrer sigortada dünkü içtima

Millî Reasürans Türk Ano-nim şirketi idare meclisi dün saat on dört buçukta toplanmış tır.

Bu içtimada Hüsnü, Muam-mer, Tahir Kevkep, Hamdi, Cevat ve Ali Saip Beylerle Şir-ket müdiranı hazır bulunmuş-lardır.

Evelki gün Ankaradan ge-len İş Bankası umumî müdürü ve şirketin malî müşaviri Celâl Beyle şirketin müessislerinden Şevket Bey de içtimaa iştirak etmişlerdir.

Dünkü içtimada ruznameye dahil mesail hakkında geç vak-te kadar müzakerat cereyan et-miş ve bu meyanda şirket geçen sene zarfındaki malî vaziyeti i-le yapılan nafi bazı işler görü-şülmüştür. Bilânço hesabatına dair Şirket muhasebecisinin ver diği malûmat tetkik olunmuş ve fennî müşavir M. Piyosun izahatı üzerine icap eden mu-karrerat ittihaz edilmiştir.

Adalar elektiriği

En nihayet imza olundu

Adaların elektrikle tenviri hususunda Emanetle şirket a-rasında cereyan eden müzake-re esnasında fiat meselesinden dolayı ihtilâf çıkmıştı. Nihayet bu ihtilâf ta Emanetin noktai nazarına göre halledilmiş ve mukavelename tarafeyn ara-sında imza olunarak Nafia Ve-kâletine gönderilmiştir. Tes bit edilen şarta göre Adaların elektrik tarifesi İstanbul tari-fesine tabi olacak yani burada-ki fiat ne ise orada da o olacak-tır. Mukavelename Vekâletçe tasdik edilerek iade olunduk-tan sonra hemen tesisata baş-lanacaktır. Cereyan İstanbul-dan alınarak Kartala kadar gö-türüldükten sonra Büyükadaya geçirilecek ve burada yapılacak olan bir muhavvile merkezin-den diğer Adaların da tenviratı temin olunacaktır. Tesisat Ada mevsiminden evvel bitmiş ola-caktır. Mukavelenamenin im-zası Adalar halkı üzerinde son derece hüsnü tesir yapmış ve Adalar ahalisi Vekâlete müş-terek bir teşekkür telgrafı gön-dermişlerdir. Elektrik şir-keti tesisat masrafından ve a-dalardaki istihlâkâtın azlığın-dan bahsla İstanbul elektrik tarifesine evvelâ yirmi ve en sonra da 10 para zam yapılma-sını teklif etmişse de Nafıa Ve-kâletince bu talebi reddedil-miştir.

Gazi ve inkılâp

(Birinci sahifeden mabat)

kadaşımızın sualine ayni za-manda cevap vermiş olayım: Ecnebiler diyorlar ki, "Sizin bütün kanunlarınız dinîdir, biz bu kanunların ahkâmı daires-inde muamele görmeğe razı değiliz!,, Halbuki hakikatte dinî olan şeyler, tabiî ve hakikî olmak lâzımdır. Dinî demek, bütün kanunların ihtiyacata ve zamana göre yapılmış olması demektir. Eğer bir kanun za-manın ihtiyaçlarına göre yapıl-mışsa elbet te dinîdir. Hakikat böyle iken şu veya bu mülâha-zalara tâbi olarak bazı elfazı ka nun kitaplarına koymakla düş-manların eline vesile vermiş o-luyoruz. Meselâ: ecnebiler fı-kıhtan anlamazlar, anlamak is-temezler vederler ki, bunların bütün kanunları ahkâmı fıkhi-yeye müstenittir. Yahut dinî bir takım şeylerdir. Hakikati hal-de biz icabatı asra ve milletin hakikî ihtiyacatına göre kanun yapmalıyız. Eldeki kanunlarımızı hâkimlerimiz sür'atle tatbik edemiyorlarsa hemen tebdil etmeliyiz. Halka adaleti sür'at-le tevzi ve tatbik etmek mecbu-riyetindeyiz. Yeni idaremizin manası bu olmak lâzîmdır.

Medenî ve muntazam bir devletin makinesi, eski kanun larla işliyemez. Ulemayi ki-ram, çok iyi bilirler ki din, muayyen bir şekli hükûmet i-fade etmemiştir. Din, hükû-mete esas olarak adaleti emret miştir. Bu ahkâm çok sarih-tir. Adaletle icrayi hükmetmi-yen bir hükûmet, çok fenadır. Hükûmetimizin fena olmama-sı için, dinen ve medeniyeten çok mükemmel olabilmesi i-çin ahkâmı adliyemizi ıslah etmek mecburiyetindeyiz. Bu-na hiç bir mâni yoktur. Bugün mevcut kanunlarımızın kökü, daha ziyade Mecelledir. Yeni Türkiye, ne zamanı, ne de ihti-yaci derpiş etmiyen Mecelle-nin ahkâmına bağlı kalamaz. En mütemeddin milletler de-recesinde ahkâmı hukukiyemi-zi de ıslah edeceğiz. Yüz sene, beş yüz sene, bin sene evvel yaşıyan bir heyeti içtimaiye için yapılan kanunlarla, bugün-kü heyeti içtimaiyeleri idareye kalkışmak, gaflettir, cehalettir. Biz bu noktada cehil ve gafle-timizi o kadar ileri götürüyoruz ki Allahın da, Peygamberin de emirleri hilâfına hareket etti-ğimizi bile unutuyoruz. (Al-kışlar. . .)

(Mabadi var)

Vilâyette

Barem

Talimatname Muhasebei hususiyede nasıl tatbik edileck

Vilâyet muhasebi hususiye müdürü Cemal Bey tebliğ edi-len Barem kanunu talimatname sine tevfikan hususî idare me-murlarının maaşlarının dere cesini tesbit etmiştir.

Yalnız Maarifteki memurlar ile ilk mektep muallimlerinin listesi gelmemiştir. Liste gel-dikten sonra tasdik için Vilâ-yet umumî meclisine verilecek-tir.

Hususi idarede Baremin tat-biki dolayısile bütçenin masraf kısmı kabarmıştır. Tevzini için tetkikat yapılmaktadır.

Esasen Dahiliye Vekâleti mütevazin bütçe vücude getiril mesini Vilâyete tebliğ etmiştir.

Yalovada otomobil

Bir şirket Yalova iskelesi i-le kasaba arasında otomobil ve otobüs işletmek üzre Vilâyete müracaat etmiş ve bu teklif Da hiliye Vekâletine bildirilmiştir.

Madam Malama nasıl döndü?

Polis idaresince evvelce hu-dut haricine çıkarıldığı halde geçende tekrar şehrimize gel-meğe muvaffak olan madam Malama hakkındaki tahkikat mülkiye müfettişlerinden İma-dettin Beye verilmiştir. İmadet tin Bey polis zabıtai ahlâkiye başmemuru Sadullah Beyi cel-bederek Malamanın ne şekilde hudut haricine çıkarıldığını, ne şekilde girmeğe muvaffak oldu ğunu sormuştur.

Malamanın muntazam bir pasaportla ve Bulgaristandan geldiği tahakkuk etmiştir.

Millî fabrikalar

Millî kumaşlara gösterilen rağbet üzerine Sanayi ve Maa-din Bankası fabrikalarını genişletmeğe ve yeni fabrikalar aç-mağa karar vermiştir.

Defterdardaki fabrikaya ilâ-ve edilen yeni bina yakında bi-tecek ve yeni makineler faaliye te geçecektir. Bundan başka Ban ka Bakırköyde basmane fabrika sını da genişletmeğe karar ver-miştir. Buradada yeni bir fabri-ka daha yapılacaktır.

Fabrika binasının inşası şeh-rimizdeki bazı Alman mühen-dislerine ihale edilmiştir.

Vilâyet yol inşaatı

Yol inşaatı Vilâyet makamın ca sıkı bir teftişe tâbi tutulmuş ve bu teftişat neticesinde Üskü dar - Sıl yolunun birinci kıs-mile Çatalca istasyon yolu mü-teahhidinin mukavelenameleri feshedilerek bu yolların inşaa-tı müteahhitlerin nam ve hesa-bına Nafıa heyeti fenniyesi ma-rifetile devam ettirilmektedir.

PROTEJİN

Artık aylarca senelerce süren tedavilerden tehlikelerden kurtuldu-nuz, Senelerdenberi Pariste tecrü-besi yapılarak bütün dünya tıp üstatlarının takdir ve kabul ettiği bir terkip olan **PROTEJİN** frengi ve belsoğukluğuna karşı en kuvvetli sigortadır. Tesiri kat'i ve mücerreptir İstimali çok kolaydır.

Her eczanede bulunur.

İLÂN

Denizli Vilâyetine merbut davas kazasi dahilinde birinci mesafe dahilinde Çatak orma-nından beş sene müddetle se-nevî üç yüz yetmiş beş metro mikap kat ve imal ve orman-dan ihrac 22-1-930 tarihinden 20-2-930 tarihine müsadif Per-şembe günü saat on beşte hi-tam ve vekâleti çelileden badel istizan ihalei kat'iyesi icra kılın mak üzre bin sekiz yüz yetmiş beş metro mikâp akçam eşcarı kapali zarf usulile ilâna çıkarıl-dığından talip olanlar var ise şe raiti müzayedeyi anlamak için müddeti muayenesinde iktisat vekâleti celilesile, İstanbul An-kara, İzmir ve Denizli orman müdür ve baş müdüriyetlerine müracaat eylemeleri ihalei mu vakkatasi davas kazasi komis-yonunda icra edilmeyüp Deni-zli orman müdüriyetinde icra edileceği ilân olunur.

Kanalizasyon ne vakit ikmal edilecek

Şirket müdürü bugünkü inşaatı kâfi bulmuyor

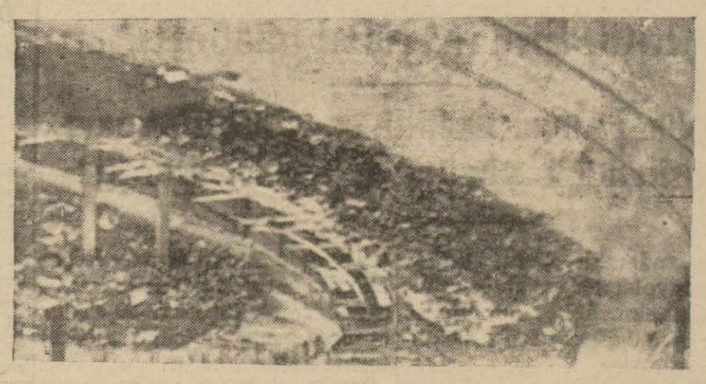

Kanalizasyon inşaatı bir tür lü ikmal edilememektedir. Bu-nun neticesi olarak bir çok so-kaklar geçilmez bir hale gel-mekte ve bu, pek haklı olarak, halkın şikâyetlerini mucip ol-maktadır.

İnşaat hakkında aKnalizas-yon şirketi müdürü Her Ernst Schiller dün bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Kanalizasyon faaliyet ve inşaatı bilhassa üç büyük cep-heden ilerlemektedir.

1 — Eyip sel mecraları. Bu mecralar tamamile bitmiş ve Kânunuevvel aymda Şehrema-neti tarafından tesellüm ve bi-lâkusur kabulü muvakkati ya-pılmıştır. Program harici yeni sel mecralarının yapılmasına karar verilmiştir.

2 — Aksaray mıntakası ce-sim sel mecrası. Malûmdur ki her sene Yenibahçe deresi ta-şar ve Aksarayı su basar. Bu tehlikenin önüne geçmek için bir sel mecrası inşasını karar-laştırdık. Bu mecradan her iki taraftaki haneler de istifade e-decektir. Bu işe bu sene Hazi-randa başlanacaktır.

3 — Unkapanımda yapılan şebeke. Bu şebeke Unkapanı caddesinden başlar Beyazit — Divanyolu — Sultanahmet ve Sirkeci havalisini kâmilen iha-ta eder.

Bu üçüncü mıntaka İstanbu lun en işlek ve mesai muhitini ihata ettiğinden en son sistem ve asrî bir şekilde yapılmıştır.

Fakat biz yalnız İstanbul ta-rafının kanalizasyonunu yapı-yoruz. Beyoğlu cihetinin bütün lâğımları ise Halice döküllür.

Biz şehrin müstakbel şehir plânında da değişmiyecek mevkilerinde en mühim inşaatı-mızı yapıyoruz. Diğer kısımlar ise şehrin plânı ne kadar te-beddül etse kıymetini kaybetmi yecek bir halde yapıldı. Kanali-zasyon tamamile Türk işçisi ve Türk mamulâtile yapılmakta-dır. İşçilerimiz arasında gayri Türk yüzde ikidir. Eğer yerli malı kullanmayı evvelden te-min etmeseydik şimdi son kam biyo vaziyeti bize inşaatı tatil etmek mecburiyetini verirdi. Türk işçileri ve ustaları bu işi derhal kavradılar.

Bugünkü programla yapılan kanalizasyonun İstanbul için kâfi olmadığını itiraf etmek lâzımdır. Fakat ilerde parça parça bu da yapılır.

Ağrı hissettiğiniz yere Alkoks tatbik ediniz

Arka ağrılarına, göğüs üşümesine, öksürüğe ve soğuk almalara, lumbago, romatizma ve mafsal sertliğine, yorgunluk ve souk almadan mütevellit bütün hastalıklara karşı, en seri, en emin, ve en saf ilâç, Alkoks'dur.

Established 1847.

Allcock's Plasters

Alkoks

Hariçten istimal edilen ilaçların en iyisidir.

Her eczanede bulunur.

ALLCOCK MANUFACTURING CO., Birkenhead, England

İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı umum müdürlüğünden:

İcmal ve hülâsalar münakasaya konulmuştur. Yevmi ihale olan 25Şubat 930uncu Salı günü saat on beşe kadar teklif zarfları Mübayaat komisyonunca kabuledilecektir. Taliplerin komisyon kitabetine müracaatları.

Şark Malt hülâsası

İstiha, kuvvet ve sıhhat için en müessir devadır. Bilûmum eczahanelerde bulunur. Umumî depoları : Bomonti fabrikası. Telefon: Beyoğlu 583, ve Istanbulda Ekrem Necip ecza deposu Telefon: Istanbul 78.

Samsun orman müdüriyetinden:

Vezirköprü kazasında vaki Sarıçiçek ormanından on sene müddetle ve kapalı zarfla müza yedeye çıkarılan 14270 metro-mükabı gayri mamul karaçam eşçarının beher metro mükabı 421 kuruş bedeli muhammenle 25/1/930 tarihinden itibaren iki ay müddetle yeniden müza-yedeye çıkarılmıştır. Taliplerin yevmiihale olan 26/3/930 çar-şamba günü saat onbeşte Sam-sun orman idaresinde hazır bu lunmaları ve bu baptaki şartna-meyi görmek, dahaziyade taf-silât almak isteyenlerin Anka-rada orman umum müdürlüğü-ne İstanbul, Sinop ve Samsun orman müdüriyetlerine müra-caatları ilân olunur.

Beyoğlu Dördüncü Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Beyoğlunda Asmalı Mescitte 26 numaralı hanede sakin iken 26 kânu-nuevel 1929 tarihinde vefat eden dok-tor Dimitri Hristaki Efendinin tere-kesine mahkemece vazıyet olundu-ğundan tarihi ilândan itibaren bir ay zarfı la müteveffanın alacaklıları ile borçlularının ve üç ay zarfında varis lerinin Beyoğlu Dördüncü Sulh Hu-kuk mahkemesine müracaatları lü zumu ilân olunur.

Hasan kolonyasında tenzilât

50 Kuruşluk şişe 35
80 Kuruşluk şişe 60
150 Kuruşluk şişe 110
300 Kuruşluk şişe 200

Kuruşa.. Fırsattan istifade edini
Hasan ecza deposu.

Toptancılara ayrıca tenzilât

ÖKSÜRENLERE KATRAN HAKKI EKREM

Türkiyenin en maruf ve tecrübeli öksürük ilâcıdır

Seyri sefain

Merkez Acentası; Galata köprî başında, Beyoğlu 2362 Şube centesi: Mahmudiye Hanı altında İstanbul 740

Trabzon ikinci postası

[Ankara] vapuru 6 Şubat perşembe akşamı Galata rıhtımından hareketle Zonguldak İnebolu Sinop Samsun Ünye Fatsa Ordu Gireson Trabzon Rizeye gidecek ve dönüşte Of Trabzon Polathane Gireson Ordu Fatsa Samsun İneboluya uğrayarak gelecektir.

İzmir sür'at postası

(GÜLCEMAL) vapuru 7 şubat Cuma 14,30 da Galata rıhtımından hareketle Cumartesi sabahı İzmire gidecek ve Pazar 14,30 da İzmirden hareketle Pazartesi sabahı gelecektir.

Vapurda mükemmel bir orkestra ve cazbant mevcuttur

10-11 şubat 1930 kadınlara 12-13 şubat 1930 erkeklere Türkiye Seyrisefain idaresi Mütekaidin Eytam ve Eramilin kânunsani 1930 maaşları balâda muharrer günlerde verilecektir.

SADIK ZADE ARSLAN KAPDAN VAPURLARI

İZMİR - MERSİN

Sür'at postası

Muntazam ve lüks kamaraları havi elektrikle mücehhez KEMAL vapuru 6 Şubat PERŞEMBE akşamı 18de Sirkeci rıhtımından hareketle Çanakkale, İzmir, Fethiye, Güllük, Antalya, Mersine azimet ve avdet edecektir. Mahalli müracaat: Sirkeci Yalıköşk caddesi alâiye han birinci kat Sadık zade Nazım vapur acantahanesine müracaat. Telefon: İstanbul 2134

Yelkenci vapurları

Karadeniz lüks ve sürat postası

VATAN vapuru 5 Şubat Çarşamba günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle doğru [Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize] ye gidecektir.

Tafsilât için Sirkecide Yelkenci hanında kâin acentesine müracaat. Tel. İstanbul 1515

Veresiye! Veresiye!

Hanım efendiler bayram yaklaşıyor güzel bir kürmanto ihtiyacınız yokmu?

Mağazamız 8 ay vade ile ve büyük tenzilâtla satmaktadır.

8

G. Beyko

İstanbul Mahmut Paşa Kürkçü Han

Tel. İst. 1685

İNGİLİZ ÇORAP MAKİNALARI

HARISON

Babâli caddesi — Aşir Ef. sokak

EKSELSIOR

Büyük Elbise Mağazaları

Galatada Karaköyde poğaçacı fırını ittisalindeki büyük mahallebiçinin üstünde

YAĞMURLU ZAMANLARDA

ve hattâ fırtınalı havalarda, pasajlar veya balkonların altına sığınmağa lüzum yoktur. Zira: En birinci malzeme ile imal olunmuş ve müflon astar ile empermeablize bir hale getirilmiş gayet modern ve kusuruz biçimde

EKSELSİOR

Pardesüsünü

Giydiğiniz takdirde bilâ perva yürüyebilirsiniz.

UCUZ - PRATİK - ŞIK

Beylere: 27 Lira
Hanımlara: 24 Lira

Bilûmum levazımatı iksaiyenizi mezkûr mağazada tedarik etmeniz menfaatiniz iktizasındandır. Kadın, erkek ve çocuklara mahsus kostüm palto, pardesü ve muşambaların en müntahap çeşitleri mevcuttur

Tediyatta Teshilât

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

8. İNCİ TERTİP 1. İNCİ KEŞİDE:

11 Şubat 1930

Keşideler; Vilâyet, Şehremaneti, Defterdarlık, İş, Ziraat ve Osmanlı bankaları murakıpları ve halk huzurunda yapılır.

BÜYÜK İKRAMİYE: 30,000 LİRADIR

Her keşidede çıkan numaralar tekrar dolaba konmaz.

Avusturya fabrikaları hezaran sandaliyeleri umumî satış deposu: İstanbulda Katırcı oğlu hanında birinci katta 30 numeroda Joz. N. Aciman telefon İstanbul 2409 Hamiş: Aynı depoda envai çeşit perde ve döşemelik kadife hare ve fantazi kumaşlar, mütenevvi ıstur, perde mister, tül; keten perdeler, pirinç korniş, halis pirinç ve lake karyolalar ile çocuk karyolaları fabrika fiatına toptan ve perakende satılmaktadır. Fiat maktudur.

ACELE SATILIK HANE

Üç tarafı cadde içi dışı yağlı boyalı 8 oda 1 salon her taraf muşamba kaplanmış elektrik, terkos, hava gazı, sarnıç tulumbalı kuyusu havuzlu, bahçesi, hamam, telefon ve her gûne konforu haiz Arnavutköyünde büyük ayazma caddesinde 48 No hane taşraya azimet dolayisile acele satılıktır. Talip olanların derunundaki sahiplerine müracaat eylemeleri

Yeni ticaret menbalarını arayor musunuz?

Müteşebbis her tüccar ve fabrikatör, şu son zamanlarda Çekoslovak mallarile daha fazla alâkadar oluyor. Avrupa limanlarından çıkan her vapur miktarı günden güne artan "Made in Czecoslovakia" markalı bir çok malları taşıyor. Gerçi marka yenidir. Fakat mallar tamamile asrî fabrika ve atölyelere ve çok tecrübeli ameleye malik dünyanın en eski bir san'at memleketinde imal olunmaktadır. Çekoslovakya sanayii şu son zamanlarda son derece terekki etmiştir. En son sistem makinelerle müchhez olan Çekoslovakya memleketindeki mevadı iptidaiyenin ucuzluğuna binaen bütün malları gayet müsait şeraitle imal ediyor. Buna binaen Çekoslovak malları yüksek evsafı haiz ve nisbeten ehven olduktan başka, amillerin tabii deha ve istidatları itibarile büyük bir san'atle imal olunmaktadır. İki bine yakın müessese her nevi eşyai tüccariye imal etmektedir. Çekoslovakyanın camları porselenleri (Gablonz) mücevheratı, pamuk, yün, ve sun'i ipek mensucatı, deriler ve deri mamulâtı, kunduraları kâğıtları, tahta mamulâtı mobilyaları, oyuncakları, musiki aletleri, çini ve maden mamulâtı, makineleri, aletleri, motörleri ve her nevi vesaiti nakliyesi, şekeri, malt hulâsası, arpası, bira mayası, birası ilâh... âlemşümul bir şöhreti haizdir. İhtiyacatınızı doğrudan doğruya Çekoslovakyadan tedarik etmekle vakit ve nakdinizi tasarruf etmiş olacaksınız. Satın alacağınız malları sühuletle ve gayet çabuk alacaksınız. Prag panayırı, ilk ve sonbahar içtimaları, ve bütün sene açık olan daimi sergi sarayile bütün ihtiyacatınızı tedarik için kaçırılmayacak bir fırsat arz etmektedir.

16 ilâ 23 Mart arasında devam edecek

PRAG İlkbahar panayırını

ziyaret etmeğe sizi davet ederiz.

Fazla tafsilât, resmî mümessili olan Galata'da Mumhane caddesinde LLOYD TRİESTİNO acentasından verilmektedir.

İstanbul Verem mücadele cemiyetinden:

7 Şubat Cuma günü saat 10 da Türk Ocağında senelik Kongre aktedileceğinden bil'umum âzanın lûtfü teşrifleri rica olunur.

Devlet Demiryolları ve Limanları Umumî idaresinden:

60 takım makas ile onbir gün kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Münakaşa 8 Mart 930 Cumartesi günü saat onbeşte Ankarada Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır. Münakaşaya iştirak edecekleri teklif mektuplarını ve müvakkat teminatlarını ayni günde saat ondört buçuğa kadar komisyona vermeleri lâzımdır. Talipler munakaşa şartnamelerini 25 yirmibeş lira mukabilinde Ankara Malzeme dairesinden ve İstanbuldaHaydarpaşa mağazasından tedarik edilebilir.

Jandarma imalâthanesi müdiriyetinden

On altı ilâ yirmi bin metro kışlık Elbiselik kumaş kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Münakaşa 15 Şubat 1930 Cumaertesi günü saat 14 te İstanbulda Gedikpaşada Jandarma İmalâthanesinde yapılacaktır. Şartname İmalâthaneden tevzi olunur. Teklifnamenin tarzi imlâsı şartnamede münderiçtir.

Darülaceze müdiriyetinden

Kavala müteberanından Hüsamettin Bey ve zevcesi Hanım efendiler Darülâcezeye nakten 200 lira teberru etmilerdir. Emşâline ender tesadüf edilen bu mürvetkârlıktan ve bahusus mevcut yüzlerce küçüklere karşı ibraz ve izhar ettikleri nüvaziş ve samimî alâkadan pek ziyade minnetdar olan idare kendilerine âlenen teşekkürü vazife addeder. Ceridei muhteremelerile ilânını rica ederim efendim.

KARON Alman kitaphanesi

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinden:

5000 m3 Oksijen itası kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 23 Şubat 930 Pazar günü saat 15 te Ankarada Devlet Demiryolları İdaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve müvakkat teminatlarını ayni günde saat 14.30 a kadar Umumî Müdürlük kalemine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini iki lira mukabilinde Ankarada, Malzeme dairesinden, İstanbulda Haydarpaşa mağaza-

Mahlûlât müdüriyetinden:

Bidayeti ilân (29-1-930) hafta (1)
Nihayet ilân (26-2-930) ça şamba

Kıymeti muhammenesi
Lira Kuruş — Dosy

85 00 Mevlevihane kapısında simkeş mahallesinde bakkal sokağında 6 numaralı hanenin 172 arşın m darındaki arşası 350
500 00 Yeşilköyde Mahmudiye sokağında 4/35 No lı aralık 84 arşın terbiinde 5 oda 2 sofa ve saireyi temil bir bap ahşap hanenin tamamı. 471
200 00 Çarşuyu kebirde Hacı Memiş sokağında 26 No. lı viim Yorgancılar caddesinde /8 arşın terbiinde 5 lı maklup dükkânın tamamı. 507
254 50 Balata Haci isa mahallesinde orta sokakta ve H mahallinde 127 arşın terbiinde 14 No. lı arşanın mamı. 78
166 22 Eyri kapuda Avci Bey mahallesinde Hamam s ğında /177 arşın Terbiinde /19 No lı arş tamamı. 220
57 00 Mevlane kapısında Aydin Kethüda mahalles Yayla caddesinde mükerrer 24 ve mükerrer 24 n klup No lı /570 arşın terbiinde bir kıta arsanın hissesi 85

Bidayeti ilân (22-1-930) hafta 2
Nihayeti ilân (19-2-930) çarşamba

Kıymeti muhammenesi
Lira Kuruş — Dosya

3130 Feri kariyesinde Kurtuluş caddesinde 146, 148, 150, 158 ve Kasımpaşa caddesinde 142, 141, 143, 145, 125, 132 134, 136, ve Kuyulubağ sokağında 109, 107, 113, 105, numaralarla murakkam 6825 arşın mıktarında b nan arsaların 36 hisse itibarile 11 hissesi. 65
4351 Kabataşta Ömer Avni mahallesinde ve tramvay cad sinde 2 harita numaralı 621 arşın miktarında namaz arsası. 473
625 Ali çelebi mahallesinde zindan kapısında 298 atik 62 dit numaralı fevkindeodaları müştemil kâgir mağaza 240 şehimde 30 şehmi. 5022
235 Bebekte kilise sokağında 28 No. ile mürakkam 235 a mikdarında bir kıt'a arşanın tamamı 572
1500 Yedikulede Mirohor İlyas Bey mahallesinde Yedik caddesinde 62 numaralı dükkânı müştemil nim kâgir bap hanenin tamamı. 2855
623 20 Nuruosmaniye civarında Vezir han arkasında Sinanp sokağında tahta perde ile muhat 77 arşın 90 santim mi rında Sinanpaşa camii arsasının tamamı. 510

Bidayeti ilân (15-1-930) hafta (3)
Nihayet ilân (12-2-930) çarşamba

Kıymeti muhammenesi
Lira Kuruş — Dosya

65 9 Ayvansarayda Korucu Mehmet çelebi mahallesinde vansaray caddesinde 42, 44, 46 maklup No. lı dekâ arşasının üçte bir hissesi. 1064
150 — Ayvansarayda Korucu Mehmet çelebi mahallesin 50-30 No.lı, 43 arşın terbiinde bir bap dükkânın 1-3 h sesi. 1064
333 34 Ayvansarayda Korucu Mehmet çelebi mahallesinde vansaray caddesinde 32-52 No. lı 61 arşın mikdarında bap dükkânının 1-3 hissesi. 10643
233 33 Ayvansarayda Korucu Mehmet çelebi mahallesinde caddesinde 64 arşın terbiinde 48-28 No.lı bir bap dük nın 1-3 hissesi. 10644
84 82 Eyipte Şahsultan mahallesinde Bahariye caddesin 1357 arşın terbiinde 35 No,lı arsanın sekizde bir his si. 2438
137 50 Beykozda Büyük çeşmeler kurbünde İskele sokağınd 75 arşın terbiinde 1 No. lı arsanın 24 hissede 22 hisses 545
36 30 Arnavut köyünde Haremeyn sokağında 60 arşın terbi de 9 No. lı arsanın tamamı. 1138

Bidayeti ilân (8-1-930) hafta (4)
Nihayet ilân (5-2-930) çarşamba

Kıymeti muhamminesi
Lira Kuruş — Dosya

4851 55 Cağaloğlunda Çezrikasım mahallesinde Türkocağı b çesine muttasıl ve Cağaloğlu caddesinde kâin 322 ar 77 santim terbiinde sultan bena emini camii arsası. 519
1000 — Üsküdarda İcadiye mahallesinde Sıvacımurat sokağ da 5 oda 1 sofa 1 kuyu ve saireyi müştemil 1-4 No.lı nenin nısıf hissesi 50
21 50 Mahmut paşada Dayahatun mahallesinde Kalıpçılar nı at katında 12 arşın terbiinde 37 No. lı bir bap odar yedide bir hissesi. 4738
57 15 Mahmutpaşada Dayehatun mahallesinde Çuhaçı h alt katında 30 arşın terbiinde 30 No. bir bap odanın hissesi. 4799
696 Kapandakikte Yavuz erşinan mahallesinde Tekirdağ kelesinde 5 No. lı nim kâgir harap han ve tahtında 7 N lı mağazanın 16 hissede üç hissesi. 1168/5153
240 80 Kasımpaşada Haci Ahmet mahallesinde uzun yol D reboyu caddesinde 86,90, 92 No. lı bir bap baraka şeklin hane ile 90 No. lu bir bap mağaza arsasının 7-12 hissesi. 129
106, 32 Koca Mustafa paşa mahallesinde balıkçı Hacı Kigo sokağında 29 No.lı53 arşın miktarında arsanın tamamı pazarl suretiyle 1880
400 Çarşıda kolancılar caddesinde 10 No. ile mürakka dükkânın tamamı pazarlıkla 3802
250 Çarşıda parçacılarda 8 No, lı Mapeyke kâgir dükkân tamamı. pazarlıkla 4479
800 Fatih mağnisalı Mehmet Paşa M. At pazarı caddes 71/63 No.lı dükkânın tamamı. 4475
75 Halıcı oğlunda apdüsselâm mahallesinde apdüsselâ tekkesinin selâmlık kısmının ankazı.
50 Üsküdarda İcadiyede Silâhtar Ağa Bahçe sokağın 57/60 No. lı çiçek bahçesindeki 800 çeki miktarındak taşlar.

Balâdaki emlâki mahlûle dört hafta müddetle âleni olar müzayedeye konulmuştur. Müzayedeye iştirak edecekler k metin yüzde yedi buçuk nisbetinde teminat olarak dördüncü h tanım ihale günü saat 14 de kadar Cemberlitaşta İstanbul Evk

BİN SÖZ
BİR RESİM

GÜNÜN SİNEMASI

Milliyet

ÇARŞAMBA
5 ŞUBAT 930

Millet mekteplerinde okuyanlar için ders

Naime Halit — Muallim Ahmet Halit

Sağlık bilgisi

Sokakta, vapurda, tramvayda ve otobüste tükürmenin zararları, kır, açık hava, güneşin faydaları . Bulaşık hastalıklardan çekinme, halkın bu hususta vazifeleri.

Milletin sağlığı demek o milleti teşkil eden fertlerin ayrı ayrı sıhhatte bulunması demektir. Sıhhatli fertlerden sıhhatli aileler teşekkül eder. Bu ailelerin hepsi birden milleti meydana getirir. Şimdi aşağıda göreceğiniz bazı düsturlar sıhhatli olmanın yollarını göstereceğinden ehemmiyetle tetkik ve tatbik edilmelidir:

1 — Temiz hava sıhhati temin eder. Çünkü güneş zıyası mikropları öldürür. Bunun için:

Güneşli odalarda oturunuz. Pencereleri açarak içeriye bol bol havanın girmesini temin ediniz. Evlerinizi temiz tutunuz. Kır ve açık havadan istifade ediniz. Kalabalık ve kapalı yerlere gitmeyiniz. Ev içinde çalışmaktan ziyade açık havayı tercih ediniz.

2 — Derin nefes alınız. Bu suretle ciğerlerin her köşesine temiz hava girmesine çalışınız. Ağzımızdan nefes almayıp burnunuzla hava alınız.

3 — Ayaklarınızı rutubetli tutmayınız, ayaklar daima kuru bulunmalı.

4 — Paranızı taze et, yumurta, yulâf, pirinç, sebzeler, ekmek, tere yağı süt ve yemişler gibi gıdalı yiyeceklere sarfediniz. Asla içkilere para vermeyiniz. Hasta olduğunuz dakikada doktorunuza müracaat ediniz.

5 — Her sabah süngerle yıkanınız. Derinizi oğuşturunuz. Bu suretle hem deri temizlenir, hem kanın cereyanı süratlenir. Ağzınızı ve dişlerinizi temiz tutunuz, burnunuzu ve kulağınızı temiz tutunuz. Gözlerinize dikkat ediniz.

6 — Muntazam surette beden hareketleri yaparak vücudün sıhhatine çalışınız.

7 — Hayatınızı tanzim ediniz. Çalışma saatlerinizi intizama koynuz. Uyku saatlerini hiç bir şeye feda etmeyiniz. Cesaretli olunuz. Muayyen zamanda yatıp muayyen zamanda kalkınız. Muayyen zamanda yiyip muayyen zamanda içiniz.

8 — Hastalık bulunan evlere gitmeyiniz. Evinizde sarî hastalık varsa misafir kabul etmeyiniz. Bilhassa ahpaplarınıza hastalık sıralarında hatır kalmasın diye (geçmiş olsun) a gitmekten vazgeçiniz. Çünkü hatır yapayım derken kendi aile efradınızı, bilhassa yavrularınızı tehlikeye koymuş olursunuz. (Allah korusun, bir şey olmaz) sözü geçmiş cahillik asırlarına aittir. Allah tedbirde kusur edenleri korumaz. Salgın hastalıkların bilhassa cahil muhitleri istilâsı hep korunmamak ve mikroba inanmamak yüzünden ileri gelmektedir. Ahpaplarınızı, dostlarınızı bu hususta tenvir etmeği vazife biliniz.

9 — Sinema, tiyatro ve saire gibi umumî toplantı yerlerinde, sokakta, vapur, tramvay ve otobüs gibi umumî nakil vasıtalarında yerlere tükürmeyiniz. Nezleli iseniz böyle yerlere hem kendiniz, hem de başkalarının hesabına gitmeyiniz.

10 — İçtiğiniz suların temiz ve mikropsuz olmasına dikkat ediniz. Her suyu içmeyiniz. Salgın hastalık zamanlarında suları kaynatarak içiniz. Herkesin içtiği kap dan su içmeyiniz. Terli iken kat'iyyen su [illegible]

11 — Sünnet cemiyetleri, loğusa cemiyetleri gibi cemiyetler bir çok feci neticelere [illegible] dir. Çocuk doğuran bir kadın bilhassa il[illegible] temiz, tozsuz ve mikropsuz odada geçirmelidir. Dışarıdan gelecek misafirler bir çok mikropları getirecekleri[illegible] hastaya hatır sormaktan ziyade fenalık yapmaktadırlar. Albastılar, loğusa hummaları hep pislikten ve tozlarla kirlerden gelen hastalıklardır. Bu hastalık çok kere loğusanın ölümü ile neticelenir ve yavrusu da beraber ölüme sürüklenir. Bunun için hiç olmazsa ziyaretleri ve hiç lüzumu olmıyan eğlenceleri bir hafta sonra ve hastanın odası haricinde yapmak lâzımdır.

12 — Boğmaca, kızamuk, çiçek, kızıl, difteri vesaire gibi hastalığa tutulmuş dostlarınızın ancak mektupla hatırını sorunuz. Yoksa hastanın evinden çıkıp evinize gidinceye kadar temas ettiğiniz kimeslere ve evde aile efradınızı çoluk çocuğunuzu hastalığa tutulmağa mahkûm edersiniz. Bir aile hatırı yapayım derken etrafınızı ne derece tehlikeye soktuğunuzu düşünürseniz bir daha bunu yapmazsınız.

13 — Çocukları öpmeyiniz. Çocuğunuzun öpülmesine müsaade etmeyiniz. Dudak dudağa öpüşmek kadar tehlikeli bir şey yoktur. Firengi, verem gibi en tehlikeli hastalıklara çok kere bu suretle aşılanıldığı tehlikesini hatırımızdan çıkarmayınız.

14 — Açıkta satılan yiyecekleri ve itimat etmediğiniz satıcıların sattıkları şeyleri almayınız.

Ticaret etmek, para kazanmak herkesin hakkıdır. Fakat bir vatandaş bu ticareti namuskârane yapmak ve vatandaşlarının her türlü zararına olarak kazanmaktan çekinmek mecburiyetinde olduğunu unutmamalıdır. Açıkta satıldığı zaman üzerine toz konacak ve böylece bir cuz satılacak diye hile karıştırarak herkesin midesini bozmamalıdır.

Sütlere su katarak küçük yaştaki çocukların gıdalarının azalmasına ve sıhhatlerinin bozulmasına sebep olmamalıdır. Bu şekilde satışlar günün birinde meydana çıkınca satan için hem mes uliyeti mucip olur, hem de

Ankara'da yeni bir koşu yeri hazırlanmaktatır. Resmimiz; İsmet Paşa ve refakatlerinde Dahiliye vekili, Ankara valisi, dahiliye müsteşârı ile birlikte koşu mahallini tetkik ederlerken görünmektetirler

Temyiz mahkemesi birinci reisi ile Cumhuriyet baş müddei umumisi ve Temyiz mahkemesi azaları Ankaraya gelerek hakimleriu terfi listesini tanzime başlamışlardır

Genç Heykeltraş Kenan Bey İsmet Paşa Hazretlerinin [illegible] yapmaktadır. Resmimizde İsmet Paşa Hazretl[illegible] heykelleri başında görülmektedir

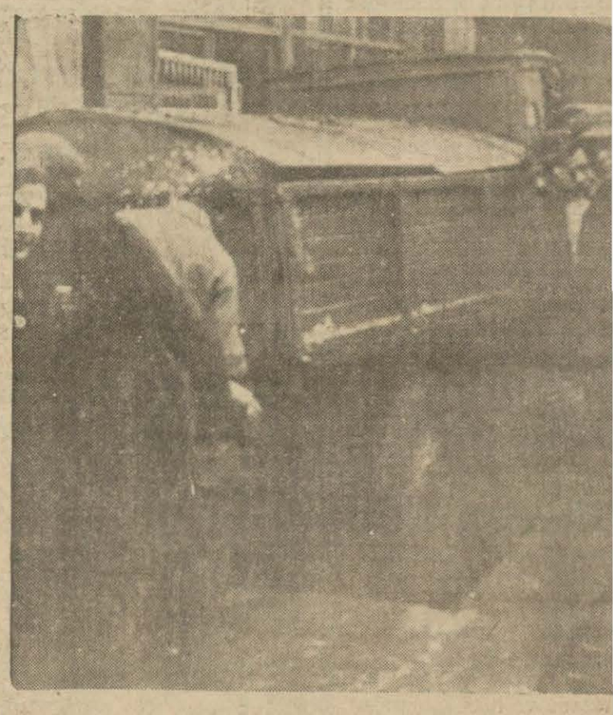

Şu resme bakınız: Koskoca eadde kâfi gelmiyermuş gibi dükkânlara girmek istiyorlar. Dün Ha[illegible]liye t[illegible]besi görülen kamyon bir pükkân[illegible] mahzen içine yuvarlanmıştır

İSTANBUL VİLÂYETİ

DEFTERDARLIK ILÂNATI

KİRALIK VOLI MAHALLI

Dil mevki Büyük adanın Cenup sahilindedir. Balık avlamak için istimal olunur icarı sabıkı 200 Lira olup kira müddeti icar bir senedir, icar muamelesi 20/2/930 Perşenbe günü saat 14 te Adalar malmüdürlüğünde âleni müzayede ile yapılacaktır. M.

* * *

SATILIK HANE

No 19/49 Sultaniye sokağı Adanın şimalinde ve sahil boyunda Kınalıada zemini kat 1 mutbak yemek odası abdesthane kuyu, koridor, kömürlük. Birinci kat: 4 oda, 1 koridor sofa. Çatı katı 3 oda, sofa, 1 kilar evin ön tarafı şimale nazırdır.., temamile toğladan 18 sene mukaddem yapılmıştır. tahmin edilen kıymeti iki senede verilmek şartile 3353 lira birinci taksiti ihâleyi müteakip alınacaktır. Satış muamelesi 23/2/930 Pazar günü saat 14 te Adalar Malmüdürlüğünde âleni müzayede ile yapılacaktır. R.

* * *

SATILIK EV, No. 62/64 Hacı Manol S. İmrahor İlyas B. mahallesi Yedikule, 2 katta 6 oda 1 mutbah ve saireyi müştemildir, tahmin edilen kıymeti defaten alınmak şartile 2000 lira Satış muamelesi pazarlık suretiyle 8 Şubat 930 Cumartesi günü saat 14,30 da Defterdarlıkta yapılacaktır. (R-1045).

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinden:

225 adet Masa, Dolap ve yazıhane kapalı zarfla münakasa ya konmuştur. Münakasa 22/2/930 Cumartesi günü saat 15 te Ankarada Devlet Demiryolları İdaresinde yapılacaktır.

Münakaşaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 14,30 a kadar Umumî Müdürlük kalemine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakaşa şartnamelerini Beş lira mukabilinde Ankarada, Malzeme dairesinden, İstanbulda Haydarpaşa mağazasından tedarik edebilirler.

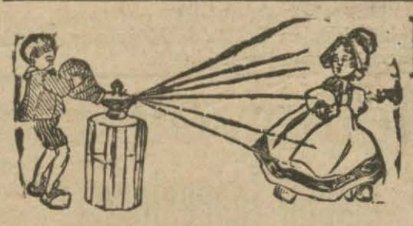

PERTEV
KOLONYA
SULARI

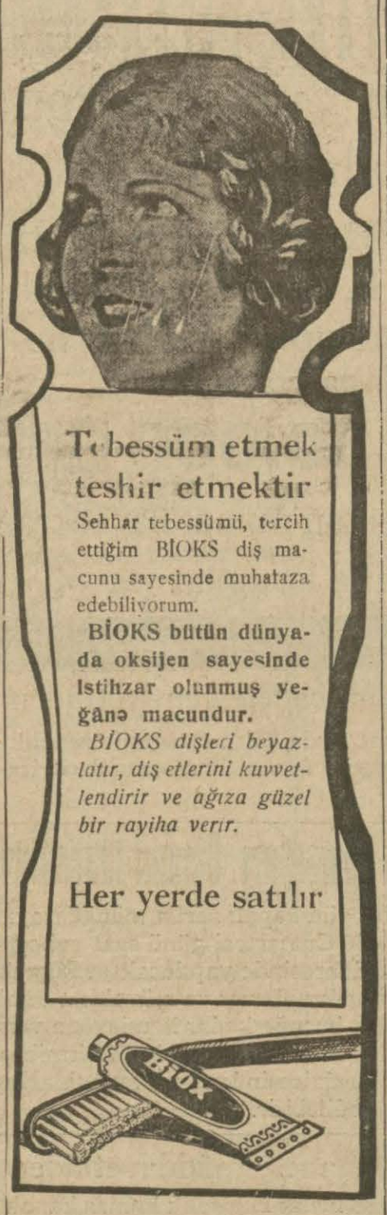

11 ŞUBAT YAKLAŞIY[illegible]
Eminönünde Selânik Bankası ittisalinde köşe
GAZİ GİŞE
Sahibi (MALÛL GAZİ CEM[illegible]
Yeni sekizinci tertibi için muhterem İstanbul halkına fedakârlığı dikkat ile okuyunuz:
Uğurlu gişemden aldığımız bilete ikramiye çıktığ numero imha edileceğindon müteakıp keşideler için olmadan devamlı bilet takdim edeceğim.
Meselâ: (GAZİ GİŞESİNDEN) aldığınız bileti beşinci keşideye kadar takip ettiniz. Beşinci 70 lira isabet etti. 7 lira aldınız. Altıncı keşidede [illegible] bilet almak için pilân mucibince 10 lira vermeniz l[illegible] Fakat (GAZİ GİŞESİ) müşterisi olduğunuzda y[illegible] mukabilinde diğer başka bir numero alabilirsiniz. b[illegible] azim farkı (GAZİ GİŞESİ) kendi hisseci memnuniyetle tesviye ed ecektir.

"KUIK,, DÜDÜKLÜ TENCE[illegible]
15 dakikada ET[illegible]
8 dakikada SEBZ[illegible]
SÜR'A[illegible]
SÜHUL[illegible]
İKTİSA[illegible]
Ankara şubesi: Bal[illegible] No 161 Mahmut ve Ş[illegible]
Umum acentası: Bahçekapı Celâl Bey Han No 32

Operatör: HALİL SEZ[illegible]
Basur memeleri, Fistül ve sıraca[illegible]
ameliyatlı, ameliyatsız elektrikle tedavi ve bilcümle icra eder. Saat 1-7, Divanyolu Acıhamam No[illegible]